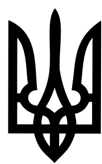
ВІВТОРОК, 18 СІЧНЯ 2005 РОКУ. № 8 (3508)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

ДЕНЬ ВІДМОВ

Верховний Суд України розпочав відкритий розгляд скарги кандидата на пост Президента України В. Януковича на бездіяльність, дії та рішення Центральної виборчої комісії

Представники В. Ющенка

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Представники В. Януковича

Судова палата у цивільних справах ВС двічі відмовляла представникам В. Януковича (спочатку Володимиру Зайцю, а потім швейцарським адвокатам) у заявленому ними відводі судді Лілії Григор'євої, оскільки суддя під час постановлення ухвали (якою зі скарги було виключено деякі вимоги) діяла в межах, передбачених цивільно-процесуальним законодавством, і обставини, які викликають сумнів у її безсторонності, відсутні.

Далі не було задоволено клопотання вже представників В. Ющенка, які просили не допускати іноземних громадян (адвокатів із Швейцарії) представниками Януковича Віктора Федоровича.

Відмовили також іще одному колишньому кандидату на пост Президента України Наталії Вітренко, яка просила залучити її до участі у справі як зацікавлену особу, котра брала участь у виборчому процесі, правомірність якого оскаржується Януковичем, тим більше, що оскаржується весь виборчий процес, а не лише його окремий етап — повторне голосування з виборів Президента України 26 грудня.

Не отримавши відводу Л. Григор'євої, Тарас Чорновіл заявив відвід уже всьому складу цивільної палати з передачею розгляду справи Пленуму ВСУ.

(Закінчення на 2-й стор.).

■ ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Тиждень інтенсивних консультацій

З відомих причин у порядку денному сесійних засідань Верховної Ради поки що відсутнє питання, заради якого сесію було продовжено. Про це заявив учора Голова ВР Володимир Литвин під час погоджувальної ради керівників фракцій і голів комітетів. Він висловив сподівання, що питання про інавгурацію Президента України все-таки буде вирішено цього тижня.

(Закінчення на 2-й стор.).

Стіпе Месича переобрано президентом Хорватії

Президента Хорватії Стіпе Месича **(на знімку)** переважною більшістю голосів обрано на другий п'ятирічний термін. Виборчі органи країни повідомили: він набрав дві третини голосів у другому турі виборів, вдвічі більше, ніж його суперниця — заступниця прем'єр-міністра Ядранка Косор із урядової Консервативної партії. Новообраний президент заявив, що пріоритетом під час його другого терміну на посаді буде забезпечення вступу Хорватії до Європейського союзу. Переговори про вступ мають розпочатися уже в березні цього року, **повідомляє Бі-бі-сі**.

■ У НОМЕР

До служби непридатні...

Понад півтори тисячі призовників із Кіровограда минулого року не з'явилися для проходження медичної комісії. Тобто кожен п'ятий з майбутніх воїнів знехтував обов'язкову процедуру, повідомив начальник призовного відділу Кіровоградського міськвійськкомату Едуард Повєрений.

Велике занепокоєння, за його словами, викликає також стан здоров'я тих, хто служитиме в армії. Так, непридатними для служби визнано 476 хлопців, а близько 400 відправлено на повторне медичне обстеження. Ще кілька сотень юнаків призовного віку мають судимості або перебувають під слідством. Протягом минулого року до лав української армії вступило 632 кіровоградці, **передає наш власний кореспондент Олег БОНДАР**.

З добром і надією легше

Концерн «Укрросметал» є засновником обласного благодійного фонду «Благовіст». За ініціативи його почесного президента, народного депутата України Григорія Дашутіна створено і всеукраїнський благодійний фонд «Благовіст з добром та надією», який щороку надає малозабезпеченим сім'ям, інвалідам та пенсіонерам, обдарованій шкільній та студентській молоді благочинну допомогу на мільйони гривень, **повідомляє наш власний кореспондент із Сумської області Владислав ЖМУРКОВ**.

Не буде переводу винoробному роду

У Мукачевому відбувся ювілейний — десятий обласний фестиваль «Червене вино». Цього разу участь у конкурсі взяло понад 60 кращих виноробів-аматорів Закарпаття. Перше місце в номінації «Червоне вино» виборов Йосип Машика з Мукачевого, найкращим білим вином визнано сонячний напій Олександра Ковача із села Концева Ужгородського району. Їм вручено традиційні фестивальні призи — чорне та плямисте поросятки. Другі і треті місця здобули відповідно Меланія Сідор із села Станова Мукачівського району і Юрій Муха з Мукачевого та Василь Анталовський із села Бобовища Мукачівського району і Володимир Райчинець із Мукачевого, яких нагородили мішками зерна. Супроводжувався фестиваль колядками, жартами і віншуваннями. Багато випито, чимало придбано вин. Проте надто захмелілих не було: закарпатці міру знають, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ**.

■ ВРОЖАЙ-2005

У поле — в лютому

Надзвичайно тепла цьогорічна зима змушує сільських трудівників Одещини розпочати польові роботи у другій-третій декадах лютого. Нині накопичують пальне, добрива та засоби захисту рослин для проведення комплексу робіт на полях під озиминою. Посіви пшениці, ячменю та ріпаку, як стверджують фахівці, — у хорошому та задовільному стані. Якщо не буде різких коливань температури і вона не опуститься до мінус 10—15 градусів, то за умови вчасного й повноцінного догляду можна сподіватися на добрий урожай. Сівбу ярих культур можуть розпочати на декаду—дві раніше від звичних термінів, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК**.

■ ДО 60-РІЧЧЯ ПЕРЕМОГИ

Міжнародний фестиваль мас-медіа

відбудеться у травні в місті-герої Севастополі. Таке рішення підтримали в Києві. Про це повідомив на прес-конференції заступник голови Державного комітету України з телебачення і радіомовлення Віктор Петренко. А почнеться український фестивальний марафон мас-медіа новим творчим конкурсом майстерності журналістів «Людина і зброя», що відбудеться наприкінці січня, **повідомляє наш власний кореспондент Світлана КАЛИНОВСЬКА**.

У грудні українські НПЗ скоротили переробку нафти на 12,6 відсотка

Микола КАТЕРИНЧУК, представник В. Ющенка у Верховному Суді:

«Від процесу я очікую те, що скарга Януковича буде залишена без задоволення. Це поставить крапку в виборчому процесі, й ми дуже скоро побачимо інавгурацію Президента Ющенка. Поразки не буде».

Андрій МАГЕРА, член ЦВК:

«Ми покладаємося на рішення суду, вважаю, підстав для поразки немає».

■ У НОМЕР

Вітання першим переможцям

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин надіслав вітальні телеграми до штабу делегації України на XXII Всесвітній універсіаді (Інсбрук, Австрія).

Вітаючи з першим золотом нинішньої універсіади, В. Литвин звертається до Олександра Білоненка: «Так тримати. Вірю, що Державний гімн України ще багато разів лунатиме над Альпами на честь українських спортсменів».

«Здобувши медаль у боротьбі із сильними конкурентами, ви підтвердили високий потенціал українського фігурного катання, продемонстрували красу й вічність гармонії», — зазначив Голова Верховної Ради, вітаючи срібних призерів універсіади Тетяну Волосожар і Станіслава Морозова.

В. Литвин також поздоровив із здобуттям срібної медалі Оксану Яковлеву, підкресливши: «Ваша нагорода — це ще одне підтвердження сили духу й волі до перемоги українських спортсменів, нашої прекрасної молоді».

Голова Верховної Ради України побажав українським спортсменам подальших успіхів і перемог на життєвих і спортивних дорогах.

За повідомленням Інформаційного управління апарату ВР України.

День відмов

(Початок на 1-й стор.).

Отримавши чергову відмову, представники скаржника надали ще одну заяву — тепер вже про визначення підсудності справи і передачу її за підсудністю до Вищого адміністративного суду України. .... Це клопотання теж не було задоволено судом.

На час підготовки газети до друку Верховний Суд продовжує розгляд справи. Рішення, найімовірніше, суд постановить на п'ятий день, як і у випадку зі скаргою В. Ющенка.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

***

Тарас ЧОРНОВІЛ, представник В. Януковича у Верховному Суді України:

— Я не хочу давати коментарі наперед, але коли процес почався з порушень, скажімо, позиція судді Григор'єві, яка фактично «ріже» основну скаргу і демонструє тим уже повну упередженість і фактично блокування розгляду справи по суті, а це втручання в розгляд справи. Після заяви Григор'євої, рішення, яке вона прийняла, одразу ж почали говорити про конкретні дати інавгурації.

Зрозуміло, що рішення ВСУ оскарженню не підлягає. У разі поразки будемо звертатися в європейські судові органи. Ми розуміємо, що відмінити результати виборів вони не можуть, але можуть прийняти рішення, яке на політичному рівні робить Президента нелегітимним, оскільки саме відновлення прав є основною ціллю Європейського суду з прав людини. У випадку перемоги ми постараємося все ж таки добитися, щоб ті, хто сьогодні ще реально керує країною, не віддали знову державу під фактичне розтерзання.

ЗАЯВА фракції Народної аграрної партії України

12 січня 2005 року в заяві з трибуни Верховної Ради фракція Народної аграрної партії України висловила рішучий протест діям Кабінету Міністрів, які спрямовані на знищення перших паростків паритетності у відносинах села і держави. Йдеться не лише про порушення домовленостей аграрників з урядовцями про конструктивну співпрацю в питаннях реанімації українського села. Насамперед відбувається дискредитація державної аграрної політики і грубо плюндруються закони України.

Судіть самі. За цілком виконаного в 2004 році державного бюджету, про що заявляє уряд, по суті, зірвано фінансування більшості державних програм по Міністерству агрополітики. В результаті цього провалено виконання таких важливих програм, як доплата за реалізований молодняк підвищених вагових кондицій, свиней, курок-бройлерів, доплата за посіви зернових культур, здешевлення короткотермінових кредитів, та інші. Фракція двічі зверталася з трибуни Верховної Ради з вимогою до М. Азарова негайно вплинути на ситуацію, що складалася.

Однак на ці вимоги зреагували лише 6 січня, напередодні свят, коли Держказначейство повідомило міністерство про виділення асигнувань у сумі 388 млн. грн. При цьому паралельно, за усним розпорядженням того самого Держказначейства регіональним відділенням було заборонено проводити розрахункові операції з окремих державних програм, а кошти, по суті, відкликано. То хіба це подержування?! Збунтували народ, поманили пряником, а, виходить, в черговий раз просто посміялися з селян... Сьогодні у фракцію надходить безліч дзвінків, телеграм від розгніваних селян. Причому і з заходу, і зі сходу, з Тернополя і Донецька. То що це за політика така!?

Подібні «принципи» роботи уряду ведуть сільське господарство України до надзвичайно скрутного становища, викликають недовіру людей до влади, руйнують віру селян у слово держави.

У зв'язку з цим фракція НАПУ категорично вимагає від уряду негайно виконати закон і свої зобов'язання, повернути селянам борг і не провокувати їх до застосування протестних заходів. Всі мають знати, що терпець може урватися, селяни теж можуть вийти на Майдан. Але тоді буде інша розмова!

Ігор ЄРЕМЕЄВ, керівник фракції.

Тиждень інтенсивних консультацій

(Початок на 1-й стор.).

Володимир Литвин поінформував, що народні депутати розглянуть більш як 50 питань. Із них — дев'ять законопроектів, внесених урядом, і один — Нацбанком. Зокрема, у вівторок запропоновано обговорити 16 проектів законів, у середу відбудеться тільки ранкове засідання і є можливість розглянути вісім законопроектів. Четвер — традиційно насичений день: 19 питань, із них чотири — організаційні, про законопроекти, що втратили актуальність. У п'ятницю депутати розглянуть чотири законопроекти і є вірогідність того, що Верховна Рада завершить сесію. «Якщо ні, то будемо працювати далі», — зазначив Володимир Литвин.

Це пов'язано з тим, що уповноважений фракції «Наша Україна» Віктор Пинзеник та голова Комітету з питань бюджету Петро Порошенко внесли пропозицію не припиняти роботи парламенту задля того, щоб в Україні нарешті відбулося правове забезпечення передачі влади.

Володимир Литвин зазначив: режиму очікування не буде, адже можна скликати позачергове чи додаткове засідання у будь-який час. Щодо майбутньої інавгурації, то, на думку Володимира Литвина, є одна проблема: як розмістити всіх бажаючих у стінах парламенту. Він вважає за потрібне організувати трансляцію на вулицю. «Сьогодні є повна готовність до цього акту», — наголосив він.

Під час погоджувальної ради відбулася коротка дискусія щодо можливості перерозподілу комітетів у нових політичних умовах. Голова ВР переконаний, що «до завершення каденції цим складом парламенту якихось «тектонічних» зрушень якто перерозподіл комітетів не відбудеться». «Парламент налаштований на те, щоб забезпечити стабільність у стінах Верховної Ради, а все інше — то політичні ігри, на які мають право політики», — зазначив Володимир Литвин. Він також додав, що опозиція формується за результатами парламентських виборів, а у нас в країні відбулися президентські. «Треба думати не про своє місце у цьому мінливому житті, а про те, як прийняти рішення, на котрі давно очікує суспільство», — вважає він. А загалом цей тиждень Голова Верховної Ради назвав «тижнем інтенсивних консультацій».

Яна СТАДІЛЬНА.

Традиції, як і символи, коштують дорого. В усіх країнах

Поки інавгурація українського Президента відкладається до кінця тижня, на її «батьківщині» — в Америці — вона відбудеться 20 січня. Урочистий вступ на посаду в Україні започатковано 5 грудня 1991 року. Новообраний Президент України Леонід Кравчук у той день склав присягу глави держави. Інавгурація — у більшості країн подія вельми важлива й урочиста. Звісно, після неї обговорюють такі речі: що сказав президент і на скільки за один день схуд державний гаманець.

Так, торішня інавгурація президента Грузії Саакашвілі обійшлася в 100 тисяч доларів США. А посвята на найвищу державну посаду в 2000 році Володимира Путіна коштувала шість мільйонів рублів (або майже 200 тисяч доларів).

Інавгурація Джорджа Буша-молодшого в 2001 році обійшлася казні Америки в один мільйон доларів. Це день війни в Іраку. Зауважимо, федеральний бюджет Америки становить більше двох трильйонів. Щоправда, реальна вартість урочистого сходження Буша на «президентський трон» у 40 разів більша. (А, скажімо, інавгурація Білла Клінтона обійшлася оргкомітету в 30 мільйонів «зелених»). Бо затрати сплачуються за рахунок продажу квитків і приватних пожертв, суму яких не обмежують. Нинішня 54-та церемонія буде особлива (20 січня виповнюється 200 років з дня проведення першої інавгурації на Капітолійському пагорбі у Вашингтоні). Її висвітлюватимуть 15 тисяч журналістів. Комітет з інавгурації розраховує зібрати 40 мільйонів доларів і на мінімальні витрати з бюджету. Так, квитки на офіційну церемонію Джорджа Буша, в тому числі й обід при свічках з президентом, коштує 100 тисяч доларів. Тим, хто розраховує на «ексклюзивний ланч» з Бушем і віце-президентом Чейні, доведеться викласти чверть мільйона. Для молоді влаштовують окрему «вечірку», яку проведуть доньки президента Дженні і Барбара Буш. Крім дорогих квитків на інавгурацію, продаються і недорогі — на інавгураційний бал та роздаються безкоштовні запрошення на спеціальний інавгураційний бал для військових. А потім святковий гала-концерт та феєрверки.

Урочистості в Україні будуть дещо скромнішими — на інавгурацію витратять 4,3 мільйона гривень (це більш як 800 тисяч доларів). Раніше сценарії таких заходів розробляли відповідні служби адміністрації Президента. Київ цього разу побачить більше іменитих гостей, ніж 30 листопада 1999 році. Того дня інавгурація в Палаці «Україна», як писали тоді ЗМІ, була «дуже скромною». Держава взяла на себе витрати лише за утримання керівника і двох членів офіційних іноземних делегацій. Всі гості, окрім тодішнього президента Азербайджану Гейдара Алієва, того самого дня 30 листопада від'їхали з Києва.

І все-таки, можливо, варто було б запозичити досвід американців. І проводити урочистий вступ на посаду глави держави за благодійні внески.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

З пайками розібралися.

Телеграфісти й сепаратисти також під «судовою перспективою»

Небувалою активністю відзначається в новому році Генпрокуратура, очолювана «старим-новим» Святославом Піскуном. Такий висновок випливає з прес-конференції заступника начальника управління ГПУ із захисту конституційних прав і свобод громадян та інтересів держави Олександра Онищенка. Ця активність спричинена, у свою чергу, небувалим для України виборчим процесом.

Як з'ясувалось, Генпрокуратура порушила 112 справ за фактами «фальсифікацій, понятій і брехні» під час виборів-2004. Зокрема, під прицілом закону опинилися посадові особи Державного комітету зв'язку й інформатизації. За словами пана Онищенка, справу було порушено за результатами перевірки фактів направлення до ЦВК 600 звернень начебто обурених ущемленням виборчих прав громадян... на бланках урядових телеграм. Встановлено, що абсолютна більшість телеграм не має жодного стосунку до підписантів, а статус урядових їм присвоювали «чуйні» посадовці з Держкомзв'язку. Хто саме, нам повідомлять пізніше, оскільки перевірка ще триває.

Однак уже сьогодні ГПУ стверджує з усією відповідальністю, що сім смертей, які сталися в день виборів Президента, «визнано природними».

Крім «благодійників» з Деркомзв'язку, серйозні неприємності очікують і на «меценатів» з Міноборони — Генпрокуратура передала до суду кримінальну справу за фактом незаконного використання військового майна. Як пам'ятаємо, привезеними на підтримку Віктора Януковича «легіонерами» опікувалися «на державному рівні»: армійськими пайками і військовим спорядженням.

Ще один «великий обсяг слідчих дій» проводиться у рамках кримінальної справи, порушеної ГПУ за фактом зазіхання на територіальну цілісність і недоторканність України. Як запевнив начальник прес-служби відомства В'ячеслав Астапов, ця справа «має судову перспективу».

Людмила КОХАНЕЦЬ.

За професіоналізм та сумлінну службу

Відповідно до Розпорядження Голови Верховної Ради України Володимира Литвина за зразкове виконання службових обов'язків, високий професіоналізм при здійсненні державної охорони адміністративних будинків Верховної Ради України, сумлінну службу та з нагоди 13-ї річниці Управління державної охорони України нагороджені Почесною Грамотою Верховної Ради України — Косар Володимир Степанович, комендант 2-ї комендатури Управління державної охорони України; Житков Олег Анатолійович, заступник коменданта 2-ї комендатури Управління державної охорони України;

Грамотою Верховної Ради України — Проценко Володимир Іванович, Семенюк Олександр Андрійович;

цінним подарунком — Кудренко Олександр Миколайович, Загоровський Ігор Юрійович, Кузьменко Олександр Сергійович, Кротов Сергій Петрович, Котенко Віталій Петрович, Вілянський Андрій Іванович, Оскілка Михайло Гаврилович, Билим Юрій Володимирович, Голодецький Григорій Анатолійович, Мещеряков Володимир Володимирович, Дуплій Олег Васильович.

Фото Ірини КАРМЕЛЮК.

На інавгурацію витратять 4,3 мільйона гривень (це більш як 800 тисяч доларів)

«У наметах не живуть, а перебувають»

Учасникам акції протесту в Донецьку ніщо не загрожує — міський голова Олександр Лук'янченко заявив, що не має наміру подавати до суду на організаторів акції, якщо ті не порушуватимуть громадського порядку і санітарних норм. А рішення міської ради від 24 листопада минулого року про заборону встановлювати на вулицях намети для проживання обидві сторони обійшли вельми витончено: організатори акції протесту запевнили керівника міста, що не живуть у наметах, а лише перебувають там по черзі.

Нині містечко налічує півсотні наметів. Учасниками акції стали не лише місцеві прихильники Віктора Януковича, а й представники із інших областей. У п'ятницю до протесту, організованого ПСПУ, приєдналася Партія регіонів, яка подала заявку на проведення мітингів на захист конституційних прав громадян до 20 січня включно. Учасники мітингів вимагають визнати незаконним переголосування 26 грудня, провести позачергові сесії обласної та міської рад, де прийняти відповідні звернення на адресу Верховного Суду та Конституційного Суду. На площі триває збір підписів за проведення референдуму за федеративний устрій України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ

Київ. На Хрещатику згортають палатки.

У неділю кількасот учасників акції протесту перекрили рух транспорту на центральній вулиці Артема навпроти будівлі, де розташована телерадіокомпанія «Україна», вимагаючи прямої трансляції мітингів із площі Леніна.

У Севастополі близько тисячі мітингуючих зібралися на площі Нахімова, щоб висловити невдоволення роботою Центрвиборчкому і Верховного Суду України, та вимагали від депутатів Севастопольської міськради ухвалити рішення про нелегітимність голосування 26 грудня. Серед інших вимог — надання статусу державної російській мові.

У Херсоні також близько тисячі людей вимагали визнати вибори недійсними, «оскільки були ущемлені права мільйонів людей-інвалідів». А прихильники прогресивних соціалістів емоційно зреагували на півтора десятка авто з оранжевими стрічками, один з учасників жбурнув у лобове скло камінь. Якби не професійні дії правоохоронців, сутички, схоже, було не уникнути, повідомляють наші власні кореспонденти.

Фото Євгена КОЛЕСНИКА (УНІАН).

Донецьк. Біля наметового містечка на пл. Леніна мітингують прихильники Віктора Януковича. Вони збирають підписи про проведення референдуму щодо автономії Донбасу.

Інавгурація буде 19 січня, Ющенко виконає коаліційні домовленості

Так оптимістично налаштована співголова коаліції «Сила народу» Юлія Тимошенко з приводу довгоочікуваних подій — церемонії інавгурації новообраного Президента України Віктора Ющенка і подання до парламенту кандидатури на пост глави уряду. І це попри відомі судові перипетії довкола оголошених ЦВК результатів виборів та серйозних претензій інших впливових людей з оточення Віктора Андрійовича на прем'єрську посаду.

Свій оптимізм з приводу першого питання Юлія Володимирівна на прес-конференції пояснила тим, що, ознайомившись зі змістом скарги кандидата В. Януковича, команда В. Ющенка не бачить будь-яких підстав для Верховного Суду переглядати рішення Центрвиборчкому про перемогу «помаранчевого» кандидата.

А ось віра Юлії Володимирівни в позитивне для неї рішення стосовно головної кандидатури, яку Віктор Ющенко подасть до парламенту на затвердження Прем'єр-міністром, уже базується на «наявності підстав». Вони, за словами лідера БЮТ, закладені ще влітку минулого року у «формальній угоді про формування коаліції «Сила народу», де «чітко записано все, що стосується посади Прем'єр-міністра».

Щоправда, на уточнювальне журналістське запитання про те, яке саме прізвище майбутнього глави Кабміну вказано в документі, Юлія Володимирівна з притаманною їй чарівною посмішкою запропонувала представникам мас-медіа «вгадати з трьох разів».

Недогадливих і песимістично налаштованих «залізна леді Ю.» підбадьорила запевненням: «Немає жодного шансу, що якщо моя кандидатура буде внесена, вона не буде проголосована».

До того ж Ю. Тимошенко не лише так «стовідсотково» переконана у власній перспективі очолити уряд, а й запевнила журналістів у «безпроблемному» формуванні Віктором Ющенком... нової парламентської більшості (мовляв, проблема буде не в тому, щоб залучити до неї 226 депутатів, а в тому, щоб вчасно поставити бар'єр для всіх можливих 450 бажаючих перейти у більшість).

Менш оптимістично претендентка на прем'єрську посаду висловилася з приводу формування майбутнього нового уряду. Мовляв, тут безпроблемно вдасться знайти компроміс у розподілі портфелів, проте вона бачить проблему в іншій площині — «де взяти стільки чесних, відданих Україні професіоналів, які зможуть зайняти посади, які ми мусимо звільнити від старої команди».

«Мене влаштує будь-який прем'єр, чию кандидатуру запропонує Президент і підтримає більшість», — зауважив, коментуючи нинішні актуальні теми іншому журналістському колективу, Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Він сподівається, що новий уряд буде «коаліційним, а не фракційним».

Сам Віктор Ющенко, продовжуючи «кадрові» консультації з політичними силами, досі «єдиної узгодженої кандидатури» на прем'єрський пост не назвав. Бо, по-перше, такої, судячи з усього, немає, по-друге — добре знає, що буває з «єдиними й узгодженими», по-третє — ще є час. Кандидата на пост глави Кабміну він обіцяв назвати під час інавгурації. Отож 19 січня можемо мати одразу три радості — знати імена Президента і прем'єра, остаточно фінішувати у піврічних президентсько-виборчих перегонах. Хоча й не виключено, що поталанить нам водночас і на четверте свято — якщо інавгурація відбудеться 22 січня, коли відзначаємо День соборності України.

Анатолій БЕНЬ.
Фото УНІАН.

Надзвичайна ситуація з «Надзвичайною ситуацією»

Так голова Національної спілки журналістів України Ігор Лубченко оцінив факт, що вперше за вісім років не вийшов друком 12-й номер журналу «Надзвичайна ситуація» та що після 18 років безперервної появи в інформаційному просторі передплатники не отримують газету «Вісник Чорнобиля». Голова НСЖУ наголошує, що «досить було редакції журналу «Надзвичайна ситуація» повідомити читачів про підтримку помаранчевої революції, як листопадовий номер журналу з цією інформацією затримали і розіслали передплатникам лише на початку січня 2005 року». Засуджуючи «спроби цензури як антиконституційні явища», І. Лубченко закликав в. о. міністра з надзвичайних ситуацій Г. Реву дати принципову оцінку діям своїх підлеглих та притягнути їх до суворої відповідальності за перешкоджання професійній діяльності журналістів.

Щоб прояснити ситуацію, ми звернулися до керівника прес-служби Міністерства з надзвичайних ситуацій Олега Венжика, який повідомив: поки що із заявою Ігоря Лубченка не знайомий, оскільки з НСЖУ до міністерства ніхто не звертався. Водночас директор держпідприємства «Агентство інформації, міжнародного співробітництва та розвитку Чорнобильінтерінформ» Володимир Сарган, котре й видає журнал «Надзвичайна ситуація», повідомив, що голову НСЖУ неправильно інформували. За його словами, про жодну цензуру та політичні мотиви не йдеться — грудневий номер журналу затримано виключно з фінансових причин. Після того, як він 21 грудня очолив «Чорнобильінтерінформ», вдалося реструктурувати борг перед «Пресою України» з умовою, що наступний номер друкуватиметься після передоплати. Окрім того, сьогодні йде пошук коштів для погашення заборгованості із зарплати працівникам та перед бюджетом.

Вл. інф.

Швидкий поїзд прибуває із запізненням

■ БАЛАНС ТИЖНЯ

Якщо згадати обличчя країни три- , чотирирічної давнини, то воно мало зовсім інший вигляд, ніж тепер. В економіці сталися не менш вражаючі зміни, ніж у політиці.

Які саме і що від них очікувати найближчим часом — це було головною темою дискусій аналітиків минулого тижня.

До 2004 року про нас говорили як про країну з низькою інфляцією і високим економічним зростанням, а тепер, дякуючи позапрогнозному стрибку цін, кажуть інше. Тепер ми — країна з помірною інфляцією і, на жаль, з перспективою мати посередній рівень економічного зростання. З урядом, який, керуючись реаліями, планував на 2005 рік інфляцію у 8,7 відсотка, а зростання ВВП —у 6,5, можна посперечатися щодо влучності прикметників. Його макроекономічні прогнози не справдилися ані торік, ані позаторік. Через це підписані Президентом країни поправки до Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», які централізують організацію прогнозно-аналітичної дослідницької діяльності, сприймаються як причепний вагон до поїзда, який подають із запізненням.

Обіцяють, що не мине і десяти років, як пасажирські поїзди долатимуть відстані між великими містами зі швидкістю 200 кілометрів на годину. Проте тримайте кулаки — на модернізацію пристроїв автоматики, телемеханіки, зв'язку та енергопостачання згідно з відповідною концепцією швидкісного руху знадобиться 27345,7 мільйона гривень інвестицій. Фігурально кажучи, рухомий склад усієї економіки потребує інвестицій у сотні разів більше. Отож з вітерцем і комфортом їхати чи на чесному слові все одно залежить від професійно-ділових якостей і програмних засад новообраної команди, яка стоятиме біля керма управління, від авторитету машиніста, чи то пак — нового Прем'єр-міністра України. Минулого тижня пасажири ще не знали, хто виступатиме у цій ролі, шукали платформу, від якої вирушати далі, перепитували одне одного, в якому стані перебуває рухомий склад економіки.

Судячи з готовності обійняти посаду Прем'єр-міністра одразу кількох персоналій з команди Віктора Ющенка, маршрут нашої економіки вже визначено. Власне, його зумовив останній квартал 2004 року, коли інфляція почала зростати найвищими за чотири останні роки темпами, зім'явши бюджетний розрахунковий орієнтир у 6,3 відсотка. Ще наприкінці минулого року стало зрозуміло, що інфляція споживчих цін змінить обличчя країни, оскільки і економіка, і населення постануть перед потребою жорстких обмежень — доходів і споживання. Вперше за багато років інфляція перевищила відповідний показник у Росії, що послаблює нашу перевагу в русі реального ефективного обмінного курсу. Вперше за багато років ми мали ажіотажний попит на валюту, який формував інфляційні очікування в піковій фазі політичної нестабільності, відплив депозитів. Дякуючи професійному протистоянню цим негативним явищам, Нацбанкові вдалося нормалізувати становище на фінансовому ринку — минулого тижня дешевшали гривневі та доларові кредитні ресурси, Нацбанк заявив про готовність розширити коридор, який обмежує маржу на ринку готівкових валютообмінних операцій. Проте завали на шляху рухомого складу економіки не розчищено — незбалансований бюджет з подавленим дефіцитом, інерція грудневого зростання цін, значний приріст грошової бази наприкінці року, ймовірне зростання тарифів на енергоресурси, трансформація накопиченого потенціалу оптової інфляції (27 відсотків) у роздрібну...

Найприкріше, що розчищати їх доведеться лише після того, як поїзд нашої економіки рушить. Отже, чим швидше це станеться, тим більше шансів відновити втрачену динаміку економічного зростання, перейти на швидкісний рух справді всім рухомим складом. Верховна Рада нагадала, до яких наслідків може призвести зволікання. Вона зупинила приватизацію об'єктів до часу сформування нового уряду. Найчастіше уживане гасло в парламенті минулого тижня: «Припинити дерибан!» Народний депутат Валентина Семенюк ініціювала прийняття змін до деяких законів України з питань приватизації, які стосуються критеріїв віднесення об'єктів до категорії стратегічних. З неодмінною законодавчою нормою, які не підлягають приватизації.

Заступник глави адміністрації Президента і керівник Головного управління з питань економічної політики Павло Гайдуцький, коментуючи підписані Леонідом Кучмою зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» зазначив, що для реалізації нових положень слід знайти 12 мільярдів гривень. У першому кварталі. Нагадаю, що йдеться про нові розміри мінімальної пенсії за віком і доплати пенсіонерам у розмірі одного відсотка за кожен наступний рік після 25-річного стажу у чоловіків і 20-річного — у жінок. За його словами, джерела цих видатків ще визначаються, а відтак передбачених бюджетом на цей рік дотацій Пенсійному фонду у сумі 6 мільярдів недостатньо, знадобиться ще 10—12 мільярдів гривень.

Та де ж наш довгоочікуваний поїзд!?

Сергій ВЛАД.

■ ВИБОРИ

Опозиціонер Янукович може підтримати уряд Ющенка

Кандидат у Президенти України Віктор Янукович може перейти в опозицію, але водночас готовий підтримувати дії уряду Віктора Ющенка, якщо вони будуть спрямовані на зростання добробуту. Про це він заявив на прес-конференції у Києві, **повідомляє УНІАН.** «Сьогодні йдуть переговори на рівні громадських організацій та політичних партій, і на рівні парламенту, і політикуму загалом, — сказав В. Янукович. — Якщо дії уряду будуть на користь народу, ми підтримуватимемо ці дії». Остаточні рішення щодо свого майбутнього політичного життя кандидат пообіцяв оприлюднити після рішення Верховного Суду. А нині Віктор Федорович працює над створенням правозахисної організації для захисту своїх прихильників, яких, на його думку, почали переслідувати.

Екс-прем'єр також заявив, що відкидає можливість відкликання скарги із Верховного Суду і звинуватив Верховний Суд в упередженому ставленні до нього. В. Янукович вважає, що, виключивши із провадження три основні вимоги заявника, суддя ВС Л. Григор'єва порушила закон і Конституцію. «Фактично мене і мільйони моїх виборців позбавлено права на правосуддя», — переконаний В. Янукович.

■ ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Нові «старі» демократи

На політичній мапі нашої держави з'явилася ще одна партія. Минулої суботи у столиці відбувся установчий з'їзд, делегати якого вирішили назвати свою політичну силу «Нова демократія».

Генеральним секретарем партії обрано голову Харківської обласної ради Євгена Кушнарьова. «Нові демократи» виступають за парламентсько-президентську республіку, перетворення України на державу з федеративним устроєм, а також хочуть закріпити позаблоковий статус країни.

Щоправда, остаточне рішення щодо участі у майбутніх парламентських виборах партія прийме після завершення формування структур у регіонах.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото УНІАН.

Завали на шляху рухомого складу економіки не розчищено

НОВИНИ
ВІВТОРОК, 18 СІЧНЯ 2005 ■ № 8 (3508)

Новий керівник дивізії «Центр-Південь» в Іраку генерал-майор Війська Польського Вальдемар Скріпчак ознайомився з місцем дислокації українських миротворців

У Києві, в публічній бібліотеці імені Лесі Українки, відбулося вшанування відомого українського поета Миколи Сома з нагоди його 70-річчя, у якому взяли участь діячі літератури, близькі друзі поета

■ У НОМЕР

А ось і добрий дядечко

Херсонська область. Здати в оренду на 30 років свої земельні ділянки запропонував мешканцям села Метрополь Новотроїцького району фермер із Нової Зеландії. На таврійських грунтах він хоче збирати високі врожаї кукурудзи, пшениці та сої і готовий вкласти кошти в підвищення родючості землі, зокрема, відновити зруйновану систему зрошення. Кожному власнику чужоземний господар обіцяє платити по 35 доларів за гектар, а багатьом з них запропонує робочі місця.

Алла БРУСИЛОВА.

«Любисток» серед зими

Тернопільська область. Після зимових канікул маленькі мешканці найвіддаленішого у Зборівському районі села Загір'я прийшли до нової школи-садка з милозвучною назвою «Любисток». Місцеве господарство десять років тому розпочало будову, але сил забракло. Допомогла держава, виділивши майже 600 тисяч гривень. І ось загальноосвітня школа, в якій навчається понад 200 дітей, має новий корпус. У школі є їдальня, читальний зал, кабінет християнської етики, радіовузол, комп'ютерний клас.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Корону здобула українка!

Фото Віктора ПОБЄДИНСЬКОГО (УНІАН).

«Miss Tourism International 2004» — єдиний конкурс, мета якого — сприяти розвитку світового туризму і добросусідських відносин між країнами. Уже вдев'яте у столиці Малайзії — місті Куала-Лумпур — у Новорічну ніч пройшов феєричний фінал цього змагання. Корону першої віце-міс і титул «Miss Intercontinental International» повезла до рідного Києва 23-річна журналістка, політолог, титулована модель Марися Горобець **(на знімку)**.

Дівчина розповіла журналістам, що змагання було хвилюючим, бо проходило на тлі двох подій світового масштабу: найстрашнішої катастрофи століття у Південно-Східній Азії, яка не тільки забрала життя сотень тисяч людей, а й знищила унікальну туристичну інфраструктуру, а також помаранчевої революції в Україні, за яку вболівав увесь світ. Марися роздавала дівчатам-конкурсанткам та гостям жовтогарячу символіку, і переконливо доводила, що Україна — доброзичлива та гостинна держава.

Розжилися на інститут

Миколаїв. Національний університет кораблебудування презентував новий інститут — машинобудівний. Він став сьомим у складі провідного вузу Миколаївщини. Цій події було присвячено розширене засідання вченої ради, в якому взяли участь колишні випускники та викладачі найпопулярнішого факультету. Сьогодні півтори тисячі студентів інституту навчають 77 докторів та кандидатів технічних наук. До урочистої події приурочили випуск нарисів історії вузу та книгу «В. М. Бузник. Вчений, ректор». Віктор Бузник був першим в нашій області академіком Національної академії наук України, успішним ректором та вченим. Учасники засідання підтримали пропозицію присвоїти ім'я В. Бузника новоствореному машинобудівному інституту.

Олена ІВАШКО.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України висловлює глибоке співчуття Голові Державного комітету телебачення і радіомовлення України Чижу І. С., його рідним та близьким з приводу тяжкої втрати — смерті його сестри
Андрющенко Тамари Сергіївни.

Жити стане краще. Та чи ситніше?

■ СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Революції приходять і минають, а їсти хочеться завжди. Чи зміниться меню вітчизняних пенсіонерів і малозабезпечених верств населення країни, залежить від соціальної спрямованості держбюджету—2005. Уряд Віктора Януковича ще торік у вересні заклав до майбутнього головного фінансового документа бомбу сповільненої дії. Мова йде про передвиборне підвищення пенсій та інших соцвиплат до рівня прожиткового мінімуму (284 грн. у 2004 році). Ця благодійна акція додатково потребує від бюджету 1,1 млрд. грн. щомісяця. І то крім обов'язкових пенсійних виплат, на погашення яких, наприклад, минулого місяця Пенсійному фондові треба було 4,4 млрд. гривень.

Бувши кандидатом у Президенти України, Віктор Ющенко розкритикував популістську соціальну політику свого тезка. Однак пообіцяв знайти фінансові можливості зберегти встановлений рівень пенсійного забезпечення.

В ідеалі (прагматичні експерти стверджують, що за нинішніх темпів економічного розвитку його можна буде досягти років через десять) усі соціальні розрахункові норми мають бути тотожні. Говоримо про мінімальну пенсію, зарплату та мінімальний прожитковий рівень.

Недавно Верховна Рада підняла прожитковий мінімум в Україні до 432 гривень, подолавши вето Леоніда Кучми на підвищення цього нормативу.

Закон передбачає прожитковий мінімум на 2005 рік для дітей у віці до 6 років — 335 гривень, для дітей від 6 до 18 років — 422 гривні, для працездатних осіб — 409 гривень, для непрацездатних — 300 гривень.

Крім того, наприкінці грудня парламент України встановив розмір мінімальної пенсії за віком не нижче від прожиткового мінімуму, визначеного на час нарахування пенсії. Ці зміни в законодавстві повинен врахувати Кабінет Міністрів у державному бюджеті на 2005 рік.

Очевидно, бюджетний ковпак доведеться перековпакувати. Про свої наміри це зробити неодноразово заявляв Віктор Ющенко.

Ну, а поки що пенсійні «перегини», схоже, зачепили військових. Нагадаємо, що ще влітку було прийнято закон, який скасовував диспропорцію в нарахуванні пенсій військовослужбовцям, звільненим у запас до і після 1992 року. Зокрема, було визначено поетапну виплату перерахованих пенсій: 50% з 1 січня 2005 року і в повному обсязі — в наступному році. Перший заступник міністра оборони України генерал-полковник Дмитро Рудковський вважає, що в пенсійному забезпеченні громадян нашої країни склалася парадоксальна ситуація. Її парадоксальність пов'язана з вересневим підвищенням рівня пенсій, що, безсумнівно, збільшило тиск на бюджет. Однак, на думку Рудковського, це не може служити підставою для Мінфіну й уряду вирішувати проблему за рахунок військових пенсіонерів.

— Але саме на такий крок пішов Кабмін, включивши до держбюджету на 2005 рік статтю 39, — коментує перший заступник міністра оборони. — Вимоги статті: щомісячна надбавка за безперервну військову службу, яка за прийнятим пенсійним законом у повному розмірі включається до нової бази нарахування пенсій, на 2005 рік має бути зменшена наполовину. І це при тім, що вже не тільки надбавка, а й весь розмір перерахованої пенсії зменшений удвічі.

За словами генерал-полковника Рудковського, зараз готується депутатський запит до Конституційного суду про правомірність положень статті 39 держбюджету—2005.

Ольга ВАУЛІНА
Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Фото Лідії ТИТАРЕНКО.

■ ФОТОФАКТ

Група щедрувальників та засівальників Черкаського державного заслуженого українського народного хору на свято Василя засіяли житом-пшеницею і всякою пашницею наметове містечко на Хрещатику.

І таки діждалися

Дніпропетровська область. У Нікополі майже 40 сімей колишніх воїнів-афганців, чорнобильців, військовослужбовців, інвалідів війни отримали ключі від квартир у будинку, під який переобладнано колишній гуртожиток. Як зазначає міський голова Сергій Старун, вдалося реалізувати ще один перспективний проект розбудови житлово-комунальної сфери на березі Каховського водосховища.

Сергій КОРОБКА.

■ ЦИФРА

42 мільйони гривень

— такий борг споживачів голубого палива у Криму. І він, за словами генерального директора ДАТ «Чорноморнафтогаз» Валерія Ясюка, з кожним днем зростає. Тож викручуватися підприємству доводиться з усіх сил. Не відключають газ споживачам лише завдячуючи сумлінним платникам, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

Ми одержали кредит

■ ТЕМА

Наше суспільство переживає ейфорію: Європарламент ухвалив резолюцію щодо надання Україні чіткої європейської перспективи. Водночас депутати висунули низку вимог, зокрема переглянути План дій Україна—ЄС. Утім експерти одразу застерегли від переоцінки рішення, адже остаточно напрям цієї політики визначатиме Європейська рада за доробками Єврокомісії. В Україні застереження чомусь не почули. Більше того, сприйняли резолюцію мало не як запрошення на вступ до ЄС. Передовсім сили, котрі нині визначають політичний клімат у країні. Екс-прем'єр Віктор Янукович твердить, що європейське визнання України — заслуга його уряду, бо «навіть дуже критично налаштовані експерти Європейського союзу не змогли не відзначити випереджальні темпи економічного зростання, котрі перевищують рівень не лише держав Центральної і Східної Європи, а й будь-якої країни—часниці ЄС». Він вважає, що очолюваний ним уряд добився найвищого рівня розвитку економіки, ніж будь-який інший, котрий будь-коли працював в Україні.

Натомість команда Віктора Ющенка, заперечуючи економічні успіхи уряду Віктора Януковича, вважає рішення Європарламенту власною перемогою, оскільки воно зумовлене демократичними перетвореннями, котрі спричинила помаранчева революція.

Попри мотивацію кожного, обидва певні, що двері до Європейського союзу для України відчинилися. Принаймні такий лейтмотив повідомлень і коментарів обох згаданих політиків і членів їхніх команд у пресі.

Тим часом речниця Єврокомісії Франсуаз Ле-Бей у п'ятницю в Брюсселі заявила, що виконавчий орган ЄС не збирається змінювати свою позицію: він не розглядає можливості вступу України до спільноти. Вона вказала на те, що ЄС і надалі співпрацюватиме з нашою країною, як з партнером у рамках програми сусідства.

Тож резолюція Європарламенту щодо України — це лише прояв політичної позиції, який не має юридичної сили. Звичайно, враховуючи перемогу Віктора Ющенка, передовсім демократичного народного руху, котрий цьому сприяв, Євросоюз розставить акценти по-іншому. Але члени його виконавчого органу, схоже, не збираються говорити про Україну як потенційного члена ЄС, обмежившись пропозицією розпочати «нові європейсько-українські відносини».

Утім, цілком можливо, що згодом, щоб підтримати Ющенка, Єврокомісія запропонує Україні статус держави з ринковою економікою, що дасть змогу нашим експортерам більше не сплачувати антидемпінгове мито на такі продукти, як сталь і добрива..

Європейські дипломати кажуть, що це не перший випадок, коли статус «держави з ринковою економікою» застосовується як політичний жест доброї волі. Такий статус надано Росії, що дозволило спростити порядок надання віз для її громадян, котрі перетинають територію ЄС по дорозі в Калінінградську область. Статус країни з ринковою економікою тепер може бути наданий і Україні — як складова пакету пропозицій, спішно підготовленого Єврокомісією до візиту Ющенка в Брюссель, «зважаючи на важливість і невідкладність питання». Подейкують, що такий подарунок європейські дипломати підготували до інавгурації нового українського Президента.

То що ж ми все-таки одержали від Європи? Поки що — кредит. Кредит довіри, який колись зможе реалізуватися в дещо істотніше. За умови, звичайно, що новий український уряд розпочне реалізацію програми реформ.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Фото АП.

■ ТИМ ЧАСОМ

Привілейоване партнерство?

З коментаря газети «Франкфуртер альгемайне цайтунг» за 15 січня

Європарламент так і не спромігся на заяву щодо чіткої перспективи вступу України до ЄС. Усе закінчилося резолюцією з таким собі «можливо» країни Ющенка і Януковича. Нині це компромісна формула між східноєвропейськими прихильниками вступу і тими, хто здебільшого зайнятий Туреччиною, — противників цього. В якийсь день вони залежатимуть один від одного. Чому поляки і балтійці мають сказати «так» Туреччині, якщо їх змушують говорити «ні» Україні? Вони матимуть з цього урок: з допомогою розширення на Схід «старі» члени ЄС зробили їх дипломатичними об'єктами в переговорах. Вони також добре пам'ятатимуть і те, як «старі» члени ЄС, що перебували у східній його частині, раділи, розуміючи розширення як пересування на захід від Росії. Отже, вступ України до ЄС не лише можливий, а й імовірний. І він буде тим імовірнішим, що більшою буде готовність ЄС робити поступки інтересам Росії. І тут уже вимальовуються перспективи: як щодо привілейованого партнерства?

Система попередження могла врятувати десятки тисяч життів

Унаслідок стихійного лиха в Південно-Східній Азії так чи інакше постраждав 81 громадянин України. За даними МЗС, десять людей опинилися в Бангкоку без документів і грошей. Їм була надана консульська і матеріальна допомога. За станом на 17 січня, в Таїланді перебувають 10 громадян України. Як нам повідомили в пресслужбі МЗС, 60 осіб повернулися на Батьківщину, з 11 встановлено зв'язок. Доля трьох наших співвітчизників, що могли бути в зоні стихії, досі невідома. МЗС і представники туроператорів список постраждалих не розголошують, мотивуючи це проблемами етики. Якщо хтонебудь зі свідків трагедії хоче розповісти про пережите читачам «Голосу України», прохання звернутися до редакції.

Тим часом небезпека повторення катаклізму в регіоні зберігається. У районі Андаманських островів в акваторії Індійського океану й індонезійського острова Суматра тривають підземні поштовхи. За неділю в цьому районі зафіксовано п'ять землетрусів силою від 3 до 4,5 бала. Учені припускають можливість більш сильних поштовхів.

А на конференції, що відбулася на острові Маврикій, генеральний директор ЮНЕСКО Коїтіро Мацуура заявив про те, що протягом наступних півтора року має бути введена до ладу тимчасова система попередження про цунамі в Індійському океані. Її орієнтовна вартість становить 30 мільйонів доларів.

Багато фахівців вважають відсутність такої структури у регіоні однією з основних причин великої кількості жертв природної катастрофи в Південно-Східній Азії. Пророкування цунамі неможливе навіть сьогодні, але ефективна система моніторингу й оповіщення дає змогу принаймні уникнути людських жертв. Нині така міжнародна структура діє в Тихоокеанському басейні. Система ґрунтується на розміщених в океані буях, оснащених детекторами і сенсорами, які реєструють рух хвиль. Інформація, що збирається ними, передається на супутники, а з них надходить у центр цунамі на Гавайських островах (США).

Паралельно з міжнародною тривають роботи зі створення національних систем оповіщення в Індії, Малайзії та Індонезії.

Олег ДЕНИСОВ.

■ ФОТОФАКТ

Фото Олексія КАВУНА.

У Житомирському краєзнавчому музеї відкрито персональну виставку народного художника України, лауреата Шевченківської премії Миколи Максименка, присвячену 80-річному ювілею художника. Ювіляра привітав Голова Верховної Ради України Володимир Литвин.

На знімку: **автопортрет з колегами.**

Без боргів із зарплати

в усіх, без винятку, сферах розпочали новий рік міста Котовськ, Теплодар, Южне, а також шість районів Одещини. А сталося це завдяки тісній співпраці органів місцевого самоврядування, виконавчої влади з керівниками промислових і сільськогосподарських підприємств, бізнесових структур.

А загалом у регіоні досягти цього поки що не вдалося: борги досі не погашено майже на 17 мільйонів гривень. Найбільше винні своїм працівникам десятки промислових та сільськогосподарських підприємств.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

На уроки — без запізнень

тепер добираються сільські школярі та вчителі Волочиського району, бо тут тепер працюють більш як п'ятнадцять «шкільних» автобусних маршрутів. Півтори сотні дорослих і майже півтисячі дітей щодня приїздять на заняття вчасно. А квитками на ці автобуси стали спеціальні рейсові талони, завірені шкільними печатками. Поїздки фінансуються із районного бюджету, і, як повідомили в райвідділі освіти, в новому році ці видатки буде значно збільшено.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

■ СВІТ КОРОТКО

ТАЇЛАНД

Аварія в метро

У Банкоку сталася аварія в метро. Унаслідок зіткнення двох потягів на одній із центральних станцій поранення дістали більш як 130 осіб. За однією з версій, інцидент міг статися через збій у комп'ютерній системі. Першу лінію метро в Банкоку завдовжки 20 кілометрів було відкрито півроку тому.

ЄГИПЕТ

Перевернувся автобус

На трасі Тур Синай — Шарм-ель-Шейх перевернувся мікроавтобус із туристами. 12 осіб дістали поранення. Серед них, зокрема, двоє росіян і двоє громадян Італії. В аварії також постраждали громадяни Австрії. Інші потерпілі — місцеві жителі.

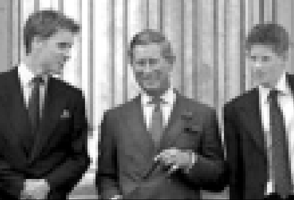
КИТАЙ

Помер Чжао Цзиян

У віці 85 років помер колишній лідер Компартії Китаю Чжао Цзиян. Він страждав на захворювання серцево-судинної системи й останнім часом був у глибокій комі. У 1989 році, коли було жорстоко придушено студентські демонстрації, Чжан Цзияна обвинуватили у спробі розколоти партію й усунули з посади генерального секретаря ЦК КПК. До останнього часу він перебував під домашнім арештом.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Чарльз відправив сина у свинарник

Принц Уельський Чарльз наказав своєму молодшому синові, попрацювати на фермі, щоб спокутувати провину за скандал із формою німецького солдата та нашивкою зі свастикою. Раніше Чарльз наказав синам відвідати меморіальний комплекс у Освенцімі.

США

Цілі для військових ударів

Американська влада розглядала можливість завдання ударів по військовим цілям в Ірані. Про це повідомив один із ветеранів американської журналістики, посилаючись на власні джерела. Колишній командувач стратегічних ядерних сил США, проте, заявив, що Сполучені Штати навряд чи завдадуть застережного удару по Ірану. Нині у США є різні підходи до політики стосовно цієї ісламської держави.

РОСІЯ

Спецназ проти пенсіонерів?

За повідомленням радіостанції «Эхо Москвы», дивізію спеціального призначення приведено в підвищену боєготовність. Так влада відреагувала на акції пртесту, що тривають у багатьох містах РФ, проти монетизації пільг пенсіонерам. Напередодні у Санкт-Петербурзі у натовп мітингувальників урізався автомобіль, унаслідок чого загинув один пенсіонер.

Подвигом було її попереднє життя — від раннього дитинства аж до трагічної загибелі (стор. 6—7)

Із встановлених біля пам'ятника спеціальних пристроїв лунатиме не лише мелодійна музика, а й поезія Василя Симоненка

■ АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Досьє «ГУ»

Дмитро ТИМЧУК — 32 роки, майор Збройних Сил України, військовий журналіст. Закінчив факультет військової журналістики колишнього Львівського військово-політичного училища.

Служив у підрозділах військ ППО ЗСУ, в Національній гвардії України.

Журналістська спеціалізація — міжнародне військове співробітництво та миротворчі операції.

«В Іраку за 50 доларів ледве не кожен араб погодиться влаштувати теракт»

Рішення вивести українських миротворців з Іраку прийнято Радою національної безпеки і оборони ще наприкінці вересня минулого року. Смерть восьми наших співвітчизників від вибуху під Ес-Сувейрою — лише зміцнила впевненість: воно правильне. Однак, попри усі політичні рішення, деякі запитання досі залишаються без відповіді. Наша розмова з Дмитром Тимчуком — військовим журналістом, який перебував в Іраку під час останньої ротації. Саме тоді до провінції Васіт прибували і ті військовослужбовці, які на початку січня загинули під час інциденту.

— Дмитре, смерть наших миротворців ставить багато запитань, на які немає однозначної відповіді. На вашу думку, чому в Ірак їдуть наші військовослужбовці?

— Я розділив би цих людей на дві категорії. Одні — «військові романтики», шукачі пригод, які хочуть випробувати себе і дізнатися, що таке війна. Звичайно, це стосується лише чоловіків. Бо чоловік завжди залишається дитиною, для якого війна, як забавка. У психології людей — це школа для справжніх чоловіків. Інші — їдуть заробляти гроші. На жаль, тільки за зарплату військовослужбовець не забезпечить добробут родини.

— А наскільки реально кожен, хто їхав до Іраку, усвідомлював ту небезпеку, яка могла його очікувати?

— Усі читають газети й дивляться телевізор. З початку бойових дій в Іраку військові мали доступ до інформації. Але давайте подивимося на склад контингенту — юнаки або молоді чоловіки. У цьому віці ніхто здебільшого не усвідомлює можливість смерті, почуття небезпеки виглядає дещо абстрактно. Чимало з моїх знайомих, які спочатку погодилися їхати до Іраку, відмовилися після обговорення у своїх родинах. Є ще один істотний момент — у суспільстві не сформувалося розуміння, що таке миротворчість. Найімовірніше, це явище уявляють як надання гуманітарної допомоги, спосіб зміцнення міжнародного іміджу. Але ж йдеться про реальні бойові конфлікти, які не бувають без жертв.

— Після подій під Ес-Сувейрою весь час лунають запитання: чому це сталося? Потребу в яких фахівцях показала реальна ситуація?

— Організаційна структура контингентів, мабуть, має вдосконалюватися. Про події під Ес-Сувейрою у мене суб'єктивна думка. В Іраку доводилося спілкуватися з казахськими фахівцями з окремого спеціального інженерно-саперного загону миротворчого батальйону «Kazbat» і, зокрема, з їх командиром майором Нурланом Шаштибаєвим (до речі, він свого часу закінчив військово-інженерне училище в Україні, в Кам'янці-Подільському). Напевно, один з недоліків — освіта офіцерів колишнього СРСР. Їх готували до війни між регулярними арміями. Але те, що відбувається зараз в Іраку, — так звана мала війна або партизанська. В ній інші закони. Ми мали досвід таких конфліктів в Афганістані, але, на жаль, у навчальних програмах військових вузів, бойових статутах, настановах та інструкціях він не врахований. Тож ми стикаємося з ситуацією, коли профільні фахівці не можуть протистояти усім загрозам. Ті самі казахи підготовлені до мінної розвідки, виявлення та знешкодження боєприпасів. Але ж вони не працюють з фугасами! Згадаймо і той факт, що в самій Україні з боєприпасами працюють військові ЗСУ та МНС, але з саморобними пристроями — тільки СБУ чи МНС. Напевно, під час підготовки контингентів треба враховувати реальну потребу в фахівцях у кожній конкретній операції.

— Що вас найбільше вразило там?

— ...Уся наша підготовка за пруською системою, запозичена Петром I, і яка частково перейшла до українського війська — стройова підготовка, муштра, величезна кількість військових ритуалів — у реальній бойовій обстановці не має сенсу. В Іраку я побачив людей, які займаються своєю роботою, успішно виконують завдання без зайвих «навантажень». Так працюють й інші контингенти. А в армійських підрозділах ЗСУ на батьківщині — постійні шикування, незмінні, як шестиразовий намаз у мусульман...

І ще одне — побут арабів. Іракці — це люди, які сидять на золоті, в даному разі на «чорному», тобто нафті, а фактично — жебраки. Вони втомилися від війни, але через деяких релігійних фанатиків страждає вся країна. Переконаний, і це підтверджують дані нашої воєнної розвідки, чимало людей, які встановлюють ті самі фугаси, просто заробляють на життя. Для них отримати 50 доларів — великі гроші, заради яких можна влаштувати і теракт. У країні, де понад 60 відсотків працездатних чоловіків безробітні, суто силовими методами нічого не досягти. Треба розбудовувати економіку, створювати робочі місця — це буде ефективніше, ніж бомбити іракські міста і влаштовувати зачистки.

— Якби вам запропонували ще раз поїхати до Іраку...

— Звісно, поїхав би. Побачити зовсім іншу цивілізацію цікаво кожному. А ще війна очищує. Живу армією вже майже 14 років, але там навіть спілкування зі своїми — інше: зникають умовності, відкривається суть кожної людини.

Ірина БУЛАНЕНКО.
Фото з архіву Дмитра ТИМЧУКА.

ТРИ ДОРОГИ — від батьківського порога

■ ДОЛІ

Старшого сержанта Віру Петрик провели в останню путь із військовими почестями. Нагородили медаллю «За мужність». Посмертно. Однак під час виконання обов'язків санітарного інструктора в Іраку вона, по суті, й не встигла виявити якийсь виняткові героїзм. Подвигом було її попереднє життя — від раннього дитинства аж до трагічної загибелі. Вона була справжнім воїном духу в поєдинку із суворими буднями життя. А взагалі історія селянської родини Петриків із карпатської глибинки — це типова українська балада про віру, надію, любов. Це той фундамент, на якому стояв і стоїть український рід. І в дні миру, і в годину воєн чи революцій.

Замість вступу: ще як були ми куркулями...

До села Боневичі Старосамбірського району веде дорога із суцільними вибоїнами — годі об'їхати. То лісовози порозбивали, а ремонтувати нема кому, пояснювали місцеві мешканці. А чому обабіч сільської вулиці стільки сміття, порожніх пляшок? Та то така влада, почули ми звичну відповідь. Мабуть, занепад тутешньої глибинки має свої, демографічні причини. У кожній другій хаті хтось поїхав на заробітки — у близьке чи далеке зарубіжжя. На території сільської ради Нового Міста, яка охоплює шість населених пунктів, більше вмирає, аніж народжується. Сільський голова Роман Шеремета навів невеселу статистику. Минулого року у шістьох селах народилося 25 дітей, а померло 46 мешканців. До середини січня було вже п'ять похоронів. Одного дня у Боневичах ховали Віру й молодого чоловіка. Пішов на Святвечір із дому, а за кілька днів викинула його на берег річка Вирва.

Коли до сільради у зв'язку із загибеллю Віри Петрик приїхав кореспондент місцевої газети, голова мало не хапав його за руку: «Зачекайте, зараз буду розписувати молоду пару». Бо кожне весілля — це справді подія. Потенційні наречені роз'їхалися по світах. Свого часу у сусідньому містечку Хирові стояла військова частина, яка істотно впливала на демографічну ситуацію. А як перевели її до Львова, весільні дзвони лунають рідше, аніж поминальні. Ось на такому соціальному тлі розвивалася драма сім'ї Петриків.

Їхня хата — під горою. Подвір'я вимощене камінням і є в ньому щось, гм, «панське». І обійстя, і стіни старого будинку, збудованого ще «за бабці Австрії», схоже, тримають гонор роду.

Мати Віри Петрик — Євгенія Дмитрівна — походить із заможної родини. 1939 року, коли прийшла радянська влада, сім'ю ледь не вивезли до Сибіру як куркулів.

— Село заступилося, — розповідає Євгенія Дмитрівна. — Люди, які працювали у нас, сказали, що господарі розрахувалися з ними, добре ставилися. А потім на нашому ж обійсті організували... колгосп. У коморі тримали сіль, зерно. Згодом комору разом із усім нашим реманентом хтось спалив. Я добре вчилася і дуже хотіла піти в медицину. Але не змогла, бо не записалася до комсомолу. Мені сказали, що треба було б плювати на образи і зректися Бога.

Євгенія Петрик Бога не зреклася. Ще в підлітковому віці її осінило: народяться колись доньки і називатимуться — Віра, Надія, Любов.

Так і сталося. Щоправда, тепер Євгенія Дмитрівна докоряє собі за те, що трохи порушила порядок імен: Надією назвала найстаршу, а Вірою —наймолодшу. Але так, певно, мало бути. Бо Вірі її знакове ім'я допомагало вижити, триматися, ру-

■ ПАМ'ЯТЬ

«Я воскрес,

У Черкасах в обласному музично-драматичному театрі урочисто відзначено 70-річчя з дня народження знаного українського поета-шістдесятника Василя Симоненка.

Видавництво «Брама-Україна» видрукувало до ювілею двотомне повне зібрання його поезій, прози, статей, сторінок щоденника.

У приміщенні редакції газети «Черкаський край», де працював поет-журналіст, з'явилася меморіальна кімната-музей. На жаль, пам'ятника «витязеві української літератури», як планувалося, не відкрито. Причина — сакраментальна. У Черкаської міськради, котра опікується спорудженням монумента, обмаль на це коштів...

У січні минулого року обласна письменницька організація, творча інтелігенція Черкас і громадськість звернулися до міської ради з пропозицією побудувати до 70-річного ювілею пам'ятник Василеві Симоненку. До слова, ідея втілити у бронзі образ справді народного поета жила давно. Були кілька років тому спроби провести конкурс творчих робіт серед скульпторів та архітекторів, збиралися гроші. Однак через млявість організаторів, байдужість тодішньої влади задумана справа згасла.

Нові надії на зведення монумента улюбленому поетові з'явилися у черкащан після обрання міським головою Анатолія Волошина. І не марно. Не відкладаючи справу в довгий ящик, виконком міськради не лише розглянув у лютому 2003 року вищезгадане звернення, а й ухвалив рішення про спорудження пам'ятника поетові та створення майдану його імені.

Управління містобудування та архітектури міськвиконкому оголосило третій відкритий конкурс на найкращий ескізний проект монумента і майдану імені Василя Симоненка. У квітні того само року журі оголосило переможцем творчого змагання відомого скульптора Анатолія Галяна. Окрилений визнанням, митець із великим натхненням продовжив працювати над удосконаленням свого творчого проекту. Прийняв пропозицію рідних, друзів Поета виліпити його не статичним, у глибокій задумі, а рвучким, експресивним, випростаним на повен зріст.

— Я мав уже досвід створення монументів і скульптурних погрудь видатних діячів української літератури, — поділився Анатолій Васильович. — Зокрема, Тараса Шевченка, Івана Котляревського, Лесі Українки, Василя Стефаника, Леся Мартовича, Гната Гаватовича. Пишаюся, що мені випала честь зобразити на меморіальній дошці у Львові образ композитора Ігоря Білозора. Таким само дарунком долі вважаю працю над світлим образом безмірно талановитого 28-річного поета, котрий був і є символом національної гідності і совісті, втіленням полум'яного громадянина-патріота...

Після визначення переможця конкурсу міська рада, інтелігенція міста розгорнули збирання коштів на пам'ятник та опорядження майбутнього Василевого майдану. На спеціальний банківський рахунок надійшло близько 70 тисяч гривень.

— Цього, на жаль, було замало, щоб розпочати передбачені проектом роботи, — доповнив Анатолія Галяна головний архітектор Черкас, керівник групи архітекторів з будівництва монумента і майдану, Василь Дмитренко. — На розі вулиць Смілянської і Хрещатик, у сквері, котрий перетвориться на затишний поетичний куточок з бронзовою постаттю крокуючого Василя Симоненка, необхідно виконати великий комплекс будівельних робіт. Лише на початкову фазу реалізації проекту пам'ятника і майдану необхідно щонайменше півмільйона гривень.

За задумом творчої групи новий майдан з пам'ятником Поетові буде озеленений квітучими кущами і деревами, гарно освітлений, навіть озвучений. Із встановлених біля пам'ятника спеціальних пристроїв лунатиме не лише мелодійна музика, а й поезія Василя Симоненка, пісні на його вірші. — Сьогодні ми вже маємо для здійснення цього

хатися, не здаватися на поталу обставинам. Та й старшим сестрам їхні імена — мов путівна зірка. Усі троє здійснили мамину мрію — закінчили на відмінно Самбірське медичне училище. Середульша донька Любов зуміла здобути ще й вищу освіту. Під час навчання у Львівському медінституті мати надсилала їй тридцять рублів на місяць — більше не могла. Однокурсники вечорами ходили гуляти, а Люба — в нічні зміни у реанімацію, до важкохворих. Та врешті всі онуки «куркулів», діти швачки і робітника-вантажника вийшли в люди, виїхали із села — «видряпалися» самі.

А батьки-пенсіонери продовжують "видряпуватися". — Вікна в хаті я сама ставила, — не без гордощів каже Євгенія Дмитрівна. — В мене стільки задумів, якби ще трохи грошей...

Упродовж кількох годин, поки ми розмовляли у кімнаті, я не знімала верхнього одягу. Не лише тому, що тут тримали прохолодний температурний режим для небіжчиці. Взимку Іван Васильович та Євгенія Дмитрівна (зрештою, як і багато інших селян) зазвичай переселяються у літню кухню. Опалюють її хмизом, що його впродовж літа господар наносить з лісу. Приголомшені горем батьки говорили про суворі реалії життя із якоюсь філософською смиренністю і готовністю нести свій хрест далі.

«Небо не любить боргів»

Під таким заголовком три роки тому у військовій газеті було опубліковано знімок Віри і інформацію про те, що вона сповна виконала програму парашутного стрибка. Мама сплеснула руками: «Дитино, та ти ж не на перину стрибаєш!».

Було чого хвилюватися. До трьохрічного віку Віра перенесла п'ять складних операцій. Потім її три місяці лікували в Євпаторії із діагнозом остеомієліт стегнової кістки (одна ніжка дитини була коротшою на сім сантиметрів). Лікарі надіслали батькам листа і повідомили, що термін путівки закінчився, але дитину не вдалося сповна вилікувати. І знову Євгенію Дмитрівну осіняє провидіння. Вона пише лікарям листа: «Моє серце відчуває: якщо Віра пробуде у вас ще три місяці, вона буде здоровою». Так і сталося. Пережиті травми виховали у Вірі і особливу чуйність, і вольовий характер.

Коли прийшов свататися майбутній зять, військовослужбовець Ігор, мати запитала його: — Ти все знаєш про Віру? Ти бачив її ногу? Прошу тебе: не скривди її, бо вона свою кривду вже пережила.

Зять пообіцяв, і молода пара подалася в світи, опинилася аж в Улан-Уде. Там служив чоловік старшої сестри Надії. Там народилися діти Віри й Ігоря —Віталій та Христина. А потім розпочалося безквартирне і не надто забезпечене життя в Україні. Десять років тому 27-річна Віра пішла на військову службу за контрактом у Житомирі — звідти родом її чоловік. Сім'я з двома дітьми жила в маленькій кімнатці гуртожитку. Чому розпався шлюб, сказати важко. Сестра Люба припускає, що побутові негаразди теж спричинилися до розриву. Віра залишилася з двома малими дітьми сама. Сестри допомагали, як могли, бо Віра, бувало, отримувала сім гривень аліментів на місяць. Мрія про власне помешкання стала чи не головною метою життя. Може, поїхати в Італію і там підзаробити, як ото старша сестра Надія? Вірі ця пропозиція не надто подобалася, шкода було залишати службу, адже до військової пенсії залишалося лише сім років. Згодом зародилася ідея податися в Ірак і в такий спосіб заробити на квартиру.

— Я зустрілася з Вірою, коли вона проходила підготовку в Болграді, — ділиться її сестра Люба. — Схудла страшенно, бо бігала у спеку в бронежилеті. Кажу їй: Віро, але ж там війна, всяке може бути. А вона мені: «Так, нам казали, що ми можемо повернутися і в цинкових гробах...» Коли батьки підписували у Старому Самборі свою згоду на контракт (це обов'язкова умова. — **Авт.**), нотаріус запитала їх: а вам не страшно? Страшно, відповіли тато з мамою. Але ми нічим не можемо допомогти дочці. Її рішення було таким непохитним, а самопідготовка такою наполегливою, що залишається лише здогадуватися, чому лікарі не помітили її понівечену ногу. А втім, давня вилікувана чи залікована хвороба справді не заважала нести службу і тягар життя. Дзвінки Віри з Іраку були веселими. Казала, що вже поправилася на 10 кілограмів і що у неї все гаразд.

На Різдво в Боневичах зібралася вся родина, приїхали на канікули діти — Христя з Віталиком. Христині акурат на Святвечір виповнилося 14 років. На час маминого перебування в Іраку її взяла до себе в Дрогобич тітка Надія. А 17-річний Віталій залишився в Житомирі сам. Трохи повчився в ПТУ, трохи підробляв і дуже тривожив усю родину своєю самостійністю. Втім, до завершення контракту матері залишалося три місяці, і всі вірили, що ось-ось все буде гаразд.

І знову про віру, надію, любов...

9 січня під вечір Євгенія Дмитрівна й Іван Васильовоч почули по радіо про трагедію в Іраку. Прізвище Віри Петрик прозвучало останнім. Не йняли віри: а може, це хтось інший? Близько десятої вечора на обійсті з'явилися сільський голова, офіцер, медсестра. Родичам не було коли викричатися-виплакатися: одразу розпочалася ділова розмова. Де рідні воліли б отримати квартиру для дітей? Що потрібно для похоронного обряду тощо. Одразу ж по мобільному телефону передавалися відповідні повідомлення, розпорядження. І наступні три дні сім'я не залишалася наодинці з горем. Поріг хати раз у раз переступали високі військові чини — включно із генерал-майором, заступником командувача Західного оперативного командування Володимиром Рябоконем. І справді, місцева влада, військові взяли на себе все, що тільки можна було взяти на надійні чоловічі плечі.

Поки родичі чекали на ескорт зі Львова (тіло Віри спочатку повезли на судмедекспертизу.— **Авт.**), до домівки Петриків навідалися голова райдержадміністрації Михайло Дмитрук, голова районної ради Микола Цепенда.

Вони пообіцяли посприяти з підведенням газу, радили, як краще підготувати до навчання у вузах дітей, висловлювали слушні пропозиції. Хоч як це гірко визнавати, але своєю трагічною загибеллю Віра «відкрила» для дітей і батьків значно більші перспективи соціального захисту, аніж зробила це за життя. Але...

— Мені нічого не треба, я хочу маму!!! — кричала у розпачі Христя.

Чому жінка, медсестра опинилася в зоні вибуху? — гомонить розтривожене село.— Хіба вона мала там бути?

— Так, мала, — пояснює член комісії з організації поховання Віри Петрик підполковник Олег Бодак.— Її безпосереднім завданням було надання в разі необхідності першої медичної допомоги.

— І все-таки, хіба це нормально, що жінка потрапила в "гарячу точку" і загинула там?

— В армії немає чоловіків і жінок, усі рівні і несуть однакову службу, — продовжує Олег Бодак. — Я був у Сполучених Штатах і спробував подати руку жінці-військовослужбовцеві, яка виходила з машини. Вона образилася, я таким чином принизив її. У нас інші традиції, інше ставлення до жінки. Тому є якесь почуття вини...

— Як ви ставитеся до рішення Верховної Ради про виведення українського контингенту із Іраку?

— Ми — люди військові і виконуватимемо наказ. В Іраку показали себе цивілізованою державою, яка має сильну, добре підготовану армію.

— Показали ціною життів?

— А хіба журналісти не гинуть у «гарячих точках»? Хіба вирушають туди лише заради грошей?

Нехай це та інші запитання залишаються відкритими. Усі сумні розмови (у день, коли ось-ось мали привезти домовину) все-таки завершувалися на якійсь оптимістичній ноті: мовляв, далі так не буде, бо... бути не може.

— Хтось, може, думає, що прийде новий Президент і все за нас зробить? — розмірковувала вголос Любов Петрик. — Це нам треба працювати, працювати і працювати...

І по тому, як вона це сказала, я зрозуміла, що родина витре сльози і «видряпуватиметься» знову і знову. З вірою, надією і любов'ю. Як заповіли діди, батьки...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Старосамбірський район Львівської області.

■ Я ВАМ ПИШУ

Овіяна міфами і легендами

Поблизу міста-героя Севастополя розкинулася, овіяна міфами і стародавніми переказами, легендами і спогадами, Балаклава. Археологи стверджують, що першими її мешканцями були таври.

Балаклава — це місце, оспіване Пушкіним, Міцкевичем і Купріним. Це місто рибалок і робітників, романтиків і мрійників. А ще — історичні стародавні будівлі, неповторний колорит, чудовий клімат. З незапам'ятних часів Балаклавська бухта була для людини зручним місцем для поселення, а навколишні висоти допомагали сховатися від ворога.

Сусідство з морем наклало свій відбиток на життя поселенців, чиїм основним заняттям було рибальство. Вони ловили кефаль, макрель, султанку, бичків, білугу, оселедців, камбалу. Балаклавські рибалки — мужні, вольові люди, нащадки міфічних велетнів-розбійників листригонів. Це про них згадує Гомер в «Одіссеї» і це їхні нащадки, стоячи на набережній, намагалися піймати свою золоту рибку. Колись тут рибалив Купрін — романтик, закоханий у Балаклаву, що написав про неї багато оповідань і нарисів. Насолоджувався її красою й англійський журналіст Джеймс Олдридж.

Тут зійшлися разом гори, скелі й море. У бухті —неправдоподібно синя вода, а на скелях — вибиті сходинки. А нині Балаклава, що переходила з рук у руки і належала за різних часів різним народам, живе і розвивається.

Обережно ступайте по цій землі. Вона зберігає багато таємниць. Можливо, ви зумієте розкрити одну з них.

Анатолій ХОВЗУН.

Ялта, Крим.

Найцікавіша з усіх видань

Пише вам постійний читач, учитель історії, пенсіонер з 51-річним стажем. «Голос України» передплачую з першого номера і по сьогодні, незважаючи на матеріальну скруту. Газета для мене залишається найцікавішою з усіх періодичних видань. Вона правдиво висвітлює події, що відбуваються в нашій країні та за її межами, а також наше історичне минуле.

Ми з колегами-вчителями обговорюємо статті й радіємо, що нашу історію пишуть не іноземці, а наші — українські історики. Вважаю, що кожен учитель, щоб виховувати школярів патріотами, має читати «Голос України».

Бажаю колективу редакції творчих успіхів і міцного здоров'я, а газеті — мільйони передплатників!

Михайло КОСТОВСЬКИЙ.

Кам'янець-Подільський Хмельницької області.

щоб із вами жити...»

Фото автора.

Скульптор Анатолій Галян з фрагментом макета майбутнього монумента

задуму близько ста тисяч гривень, — поінформував міський голова Черкас Анатолій Волошин.

— На місці, де стоятиме монумент, заклали пам'ятний камінь. Велику надію покладаємо на те, що не лише черкащани, а й уся українська спільнота долучиться до вшанування найяскравішого, навіки молодого сучасного класика нашої літератури.

В одному зі своїх пломінних віршів Василь Симоненко звертався до світу — «гучного», «мільйонноокого», «ласкавого» і «жорстокого». Він просив у нього любові і неспокою простору і сонця, «у думку динаміту».

Не шкодуй добра мені, людині,
Щастя не жалій моїм літам —
Все одно ті скарби по краплині
Я тобі закохано віддам.

...Бачу нестримну, по-юнацьки замріяну і натхненну постать Поета, горду його голову, високе чоло, відкрите обличчя. Він вийшов з редакції зі збіркою своїх віршів. Й зупинився, рвучкий і одухотворений, на Майдані, серед молоді...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Від редакції

Черкаське обласне управління культури надіслало народному депутату України Борису Олійнику пропозицію підтримати оголошення 2005 року роком Василя Симоненка. Борис Олійник оприлюднив звернення черкащан на сесійному засіданні парламенту. «Голос України» спільно з головою Черкаської міської ради Анатолієм Волошиним звернулися з листом до Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з проханням посприяти спорудженню пам'ятника видатному українському поетові Василю Симоненку в Черкасах. Для всіх, хто бажає долучитися до благородної справи, подаємо банківські реквізити для перерахування коштів.

Розрахунковий рахунок 31518925800002, код 50110000, цільові фонди. Банк: управління державного казначейства Черкаської області МФО 854018. Отримувач: відділ державного казначейства у м. Черкаси, код 22809222.

Призначення: кошти на будівництво пам'ятника Василю Симоненку.

ПРАВО

ВІВТОРОК, 18 СІЧНЯ 2005 ■ № 8 (3508)

Не стихають політичні дискусії у колах державних і політичних діячів щодо ролі Верховної Ради України у виборчому процесі 2004 року, коли парламент уперше виявив свою стабілізуючу державницьку позицію, приймаючи акти, які істотно вплинули на регулювання суспільних відносин. Ця тема неабияк цікавить і наших читачів

Передбачено не все

Як має відбуватися перерахунок пенсії за новим законом?

Анастасія ШВАК.

Донецька область.

З 1 січня 2004 року набрав чинності Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», ухвалений Верховною Радою України в липні 2003 року. При цьому всі пенсії, призначені до набрання чинності цим законом, мали бути перераховані за нормами нового закону.

Як передбачено статтею 43 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», перерахунок пенсій за віком, у зв'язку з інвалідністю, в разі втрати годувальника, за вислугу років, призначених до 01.01.2004 р., здійснювався на підставі документів про вік, страховий стаж, заробітну плату (дохід) та інших документів, що були на час перерахунку в пенсійній справі, а також додаткових документів, які пенсіонери доносили органам Пенсійного фонду.

Для розрахунку пенсій за нормами нового закону передбачено зовсім новий механізм визначення середнього заробітку порівняно з тим, який було передбачено раніше чинним законодавством.

Так, спочатку обчислюються індивідуальні коефіцієнти заробітку шляхом ділення заробітної плати даної особи на середню заробітну плату в Україні за кожний місяць періоду, який подано для обчислення пенсії. Наприклад, у працівника заробітна плата становила 400 грн., а середня заробітна плата по Україні за цей самий місяць —200 грн. Коефіцієнт заробітку буде 2,0. І так за всі місяці, за які береться заробітна плата для обчислення пенсії. Далі обчислені у такий спосіб щомісячні коефіцієнти заробітку підсумовуються, і шляхом ділення цієї суми на їх кількість визначається середній коефіцієнт заробітку особи. Визначений середній коефіцієнт заробітку множиться на величину середньої заробітної плати в Україні за попередній рік (перед роком звернення по призначення пенсії). Наприклад, під час призначення пенсій у 2004 році, незалежно від того, в якому місяці призначатиметься пенсія, обчислений середній коефіцієнт множиться на середню зарплату в Україні за 2003 рік. З отриманої величини скоригованого (осучасненого) заробітку обчислюється розмір пенсії за віком.

Однак під час перерахунку пенсій, призначених до 1 січня 2004 року, як передбачено статтею 43 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», визначений коефіцієнт заробітку особи множиться на величину середньої заробітної плати в Україні за 2002 рік, яка відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20.11. 2003 р. №1783 становить 306 грн. 45 коп.

Хотів би зазначити, що метою коригування заробітку для обчислення розмірів пенсій є те, щоб заробітну плату, яку отримував працівник і яка у зв'язку з інфляцією, зміною вітчизняної валюти тощо у своїй цінності зазнала істотних змін, привести до сьогоднішнього дня. Тому законом потрібно було передбачити норму, за якою у разі, якщо обчислений розмір заробітку за новою методикою є нижчим від фактично отриманої заробітної плати особи, для розрахунку пенсії має враховуватися фактично отримана заробітна плата. На жаль, цього законодавці не передбачили.

Стосовно щорічного підвищення пенсій, то це питання врегульовано статтею 42 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Зокрема, цією статтею передбачено, що пенсії індексуватимуться відповідно до законодавства про індексацію грошових доходів населення, а також з 1 березня кожного року розмір пенсії підвищуватиметься на коефіцієнт, який відповідає не менш як 20 відсоткам темпів зростання середньої заробітної плати в Україні порівняно з попереднім роком. Розмір та порядок такого підвищення пенсії визначатиме Кабінет Міністрів України у межах бюджету Пенсійного фонду.

Один відсоток за кожен рік

У 1991 році після 27 років служби в органах МВС я пішов на пенсію. Згодом працював на підприємстві, тепер маю цивільний стаж 14 років, а загальний стаж становить 40 років. Свого часу закінчив денне відділення технікуму (4 роки) та інституту (5 років). Чи маю я право на 10-відсоткову надбавку до пенсії, як особа, стаж котрої більш як 40 років?

Леонід РАДЧЕНКО.

Черкаси.

Згідно з чинним законодавством України в тому разі, якщо особа має право на отримання пенсії на різних підставах, призначається лише одна пенсія за її вибором.

З 1 січня 2004 року набрав чинності Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», відповідно до якого пенсії призначаються в розмірі одного відсотка заробітку за кожний повний рік страхового стажу, але не більше 75 відсотків. Тобто за 30 років роботи пенсія призначається в розмірі 30 відсотків заробітку, за 40 років стажу — 40 відсотків тощо. Що стосується надбавок до пенсії за тривалий стаж роботи, то цим законом таких надбавок не передбачено.

Володимир МАКСИМЧУК,
заступник керівника управління апарату Федерації профспілок України з питань соціального захисту.

Політичні рішення парламенту з юридичними наслідками

Український парламент, через особливості становлення демократії, ще не створив схожих до європейських традицій умов визнання всіх своїх актів обов'язковими для держави і громадян, що ставить під загрозу їх безумовне виконання.

Тим з більшою увагою українське суспільство ставиться до очікуваних позитивних змін, пов'язаних із подіями, які сприймалися парламентом як соціальний чи політичний конфлікт, складна міжнародна ситуація, вимога певних верств населення до держави щодо дотримання певних прав чи поновлення ущемлених інтересів.

Саме Верховна Рада України, як єдиний законодавчий і водночас вищий представницький орган, здатна впливати на Президента України, уряд, органи місцевого самоврядування, спонукаючи їх на правозастосовчі дії щодо усунення протиріч між державою та суспільством, вимагаючи відповідального ставлення до свого статусу в реальних суспільних відносинах. Постійний підвищений інтерес громадян до парламенту обумовлений його унікальною здатністю відображати реалістичні оцінки щодо існуючих суспільних чи державних проблем, які потребують розв'язання виключно на підставі Конституції та законів України. Це посилюється залежністю держави від умов ратифікованих міжнародних договорів та зобов'язань, а також пов'язано з виконанням рішень Європейського суду з прав людини.

Отже, Верховна Рада України, реалізуючи свої повноваження єдиного органу законодавчої влади, приймає закони, постанови та інші акти не за критеріями абстрактної правотворчості, а за принципом правового представництва народу, конкретного громадянина держави. Ця позиція є принципово новою і важливою, оскільки ідея правового представництва парламентом народу при розподілі владних сфер у державі обумовлена виключно існуванням єдиного законодавчого органу, коли неможливо виконання цієї публічної функції будь-яким іншим державним органом.

Здатність парламенту приймати закони та інші правові акти повною мірою належить до сфери політики, адже Верховна Рада України отримує владу від народу і, по суті, є інститутом політичного представництва. Політичний зв'язок громадян із парламентом побудований на довірі й демократичних виборах народних депутатів України, які входять до політичних партій і набувають свій статус на підставі волевиявлення громадян. При цьому «сукупний» мандат парламенту обумовлений статтею 19 Конституції України, яка вказує на те, яким чином народні депутати України уповноважені реалізувати в державі законодавчу владу, здійснювати законотворчість в інтересах суспільства і громадянина. Це в концентрованому вигляді і є політикою правового представництва, коли державна влада або будь-який її суб'єкт не повинні мати особливого інтересу, що відрізняє його від інтересу народу. Саме тому Верховна Рада України відповідає статусу загальнодержавного представника всього суспільства, як публічна організація, що служить формуванню права, здійснює загальну волю правових суб'єктів — громадян України.

Підкреслимо важливу особливість, а саме конституційну природу парламенту, яка полягає в тому, що він здатний не допустити обмеження свободи народу, оцінити діяльність всіх інших органів публічної влади, визначити відповідальність стосовно будь-яких посадових осіб за їхні дії (бездіяльність), щоб не допустити посягань на свободу, демократію чи будь-яких ущемлень прав та інтересів особи. Тому парламент покликаний не тільки формально бути представником всього суспільства, а й виражати його загальну правову волю.

Чи не тому під час виборчого процесу Президента України у 2004 році був задіяний політико-правовий потенціал парламенту, який природно ґрунтується не на силі примусу, застосуванні апарату тиску на громадян або створенні атмосфери підкореності суспільства виконавчій владі («адмінресурс» виявив у цей період негативні форми державного управління суспільними процесами)?

Верховна Рада України, відображаючи суспільні прагнення до свободи і змін владного режиму (президентське правління, урядові структури, численний апарат чиновників у центрі і на місцях), виходила з політичного постулату: апарат державного примусу, тільки-но зустрічається зі спільною волею народу, який не бажає йому підкорятися, опиняється перед ним безсилим. Унікальна роль парламенту виявилася під час виборів Президента України завдяки його законодавчому авторитету і контрольним повноваженням, навіть якщо вони нині занадто обмежені стосовно представницького органу з його високим потенціалом застосування правової волі до будь-якої ситуації у державі.

Для підтвердження наведемо виразний приклад. Намагаючись визнати неконституційною Постанову Верховної Ради України про створення Тимчасової спеціальної комісії парламенту з питань моніторингу реалізації законодавства про вибори від 7 вересня 2004 року, Президент України Л. Кучма у листі до Конституційного Суду України юридично помилково назвав комісію парламентським органом із самостійними, значною мірою контрольними повноваженнями, зміст та спосіб здійснення яких не визначаються Конституцією та законами. Конституційний Суд України вже 18 листопада 2004 року у своєму Рішенні роз'яснив, що не можна плутати поняття орган із парламентською формою здійснення функцій Верховною Радою України, і визнав за нею надалі право створювати такі форми діяльності народних депутатів України конституційним.

Отже, для розуміння правового значення актів Верховної Ради України важливо відзначити, що, приймаючи постанови та інші нормативно-правові акти, парламент наділяє їх юридичною силою, яка здатна породжувати правові наслідки — правові відносини щодо визнання цих актів як з боку держави, так і суспільства. І незалежно від того, що дія актів Верховної Ради України має різний обсяг застосування їх юридичної сили, ці акти завжди є правовими, оскільки вказують на правові зв'язки між органом влади та іншими учасниками правовідносин.

З позицій правової науки одразу зазначимо, що акти парламенту завжди мають правову силу, тому що ґрунтуються на пов'язаності волі громадян та посадових осіб із досягненням визначеної мети без застосування фізичного чи психічного примусу держави. Формальне вираження волі парламенту в прийнятому акті є завжди реалізацією функції політичної держави, яка визнає цінності права, обумовлює історично справедливе право, яке набуває загальний для громадян і посадових осіб обов'язок його дотримання і виконання.

Можна навести достатню аргументацію, щоб переконатися: акти парламенту завжди мають за мету встановити правовий зв'язок між державою і особами, до яких адресований правовий акт. Саме це характеризує і відрізняє правові акти парламенту від усіх інших актів владних органів, оскільки вони походять від єдиного законодавчого органу влади і обов'язкові до виконання як органами держави на всій території України, так і громадянами, якщо визнані такими, що відповідають Конституції України.

Не можна стати на точку зору політологів, які трактують навіть деякі акти Верховної Ради України як акти суто політичні, а не правові, що означає відмовлятися від здатності Верховної Ради України приймати акти, які позбавлені юридичної сили. Таку оцінку можна дедалі частіше почути з вуст деяких вчених, котрі намагаються публічно доводити, що Постанова Верховної Ради України «Про політичну кризу в державі, що виникла у зв'язку з виборами Президента України», по суті, є політичним документом і не має юридичної сили.

Коли б це стверджували теоретики права, можна було б замислитися над їхніми аргументами, але в контексті ідеї правової держави, конституційних повноважень парламенту така позиція опонентів парламенту суперечить самій ідеї правової волі, яка завжди породжує ті чи інші юридичні наслідки. Політичний індивід може її не визнавати, але цього не досить, щоб позбавляти акти, прийняті Верховною Радою України, статусу офіційного (публічного) визнання з особливим видом виконання кожного. Ті, хто поділяє акти парламенту на політичні та юридичні, не зовсім розуміють, що головна ознака правової волі, яка притаманна Верховній Раді України, стосується порядку її оформлення і в межах наданої компетенції, а вже потім способу її реалізації.

Звернімося до вже відомого судового процесу в період виборчої кампанії. Чи міг би Верховний Суд України за цієї умови залучити як третю особу без самостійних вимог Верховну Раду України до процесу розгляду скарг на дії, бездіяльність та прийняті рішення Центральної виборчої комісії, коли парламент 27 листопада 2004 року як загальнодержавний представницький орган в Україні у прийнятій постанові сформулював своє ставлення до подолання політичної кризи і висловив недовіру Центральній виборчій комісії?

Це питання викликає сьогодні не так теоретичний, як практичний інтерес, тому що місцеві суди пішли саме таким шляхом, розглядаючи цивільні позови, скарги із залученням Верховної Ради України як відповідачів або третіх осіб без самостійних вимог. Цікаво, що ніхто ще не заперечив, що це не відповідає статті 55 Конституції України.

Із позицій адміністративно-правового делікту парламент не міг бути стороною у процесі, але з позицій цивільно-правових процедур, коли залучаються для дослідження факти (свідчення), ця можливість не виключається. Цей акт Верховної Ради України не оспорювався в суді, проте висновки парламенту базуються на правовій волі, яка формується доказами.

Верховна Рада України наділена законодавчою, а по суті, політичною владою, і це характеризує її як владу публічну, яка поєднує громадян і державу. Безпосередньо з парламентом пов'язані такі категорії, як власність, територія, суверенітет. Жоден державний орган або регіональний суб'єкт не може перебрати на себе право втручатися і приймати рішення стосовно цих категорій, оскільки вони становлять основний об'єкт політики. Верховна Рада України самостійно встановлює через Конституцію та закони України юридичні межі своїх повноважень щодо цих категорій, оскільки головну роль відіграє цілісність території, власність держави, її суверенітет.

Саме суверенітет, насамперед, є політичне явище за історичним походженням, і його відкрили не вчені у затишних кабінетах, а ті великі людські сили, боротьба яких становила зміст декількох століть. Саме ці політичні категорії наповнилися реальним юридичним змістом, коли парламент прийняв Постанову від 1 грудня 2004 року «Про стабілізацію політичної та соціально-економічної ситуації в Україні та запобігання антиконституційним діям і сепаратистським проявам, що загрожують суверенітету і територіальній цілісності України».

У промові 30 листопада 2004 року Голова Верховної Ради України Володимир Литвин з державницьких позицій стосовно деяких регіональних керівників Харківської, Луганської та інших областей наголосив, що з правової точки зору дії, включаючи публічні заклики, спрямовані на протиправне порушення існуючого державного устрою та цілісності України, підпадають під ознаки карних дій. Саме тому, за його висновком, враховуючи потенційно небезпечний ступінь рішень і дій та виходячи з необхідності покласти край і викорінити їх, Верховна Рада України має прийняти запропоновану постанову. Адже актом парламенту безумовно політичного спрямування були задіяні юридичні інструменти, щоб запобігти «суверенізації» України, яку започаткував Міжрегіональний союз органів місцевого самоврядування у складі 17 керівників областей. То чи можна говорити, що Верховна Рада України, приймаючи такі рішення, допускає, що їх легко можна віднести до політичної сфери без юридичних наслідків?

Кожен учений-конституціоналіст у змозі пояснити, що такий підхід чужорідний для правової свідомості, для сучасної правової теорії. Кожен акт парламенту, якщо уважно аналізувати його природу, обтяжений правом і обов'язково передбачає відповідні юридичні наслідки.

Якщо стверджувати навпаки, це означатиме вносити протиріччя у логіку формування правової державності, здійснення правової ідеї як мети функціонування загальнодержавного представницького органу, що єдиний здатний творити правову волю і виражати її в актах правової держави.

Анатолій СЕЛІВАНОВ,
доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Академії правових наук України.

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про охорону культурної спадщини» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 39, ст. 333; 2002 р., № 16, ст. 114) такі зміни:

1. Преамбулу викласти в такій редакції:

«Цей Закон регулює правові, організаційні, соціальні та економічні відносини у сфері охорони культурної спадщини з метою її збереження, використання об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь.

Об'єкти культурної спадщини, які знаходяться на території України, охороняються державою.

Охорона об'єктів культурної спадщини є одним із пріоритетних завдань органів державної влади та органів місцевого самоврядування».

2. Статті 1, 2, 3, 4, 5 і 6 викласти в такій редакції:

«Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

культурна спадщина — сукупність успадкованих людством від попередніх поколінь об'єктів культурної спадщини;

об'єкт культурної спадщини — визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти, інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність;

нерухомий об'єкт культурної спадщини — об'єкт культурної спадщини, який не може бути перенесений на інше місце без втрати його цінності з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду та збереження своєї автентичності;

рухомі предмети, пов'язані з нерухомими об'єктами культурної спадщини, — елементи, групи елементів об'єкта культурної спадщини, що можуть бути відокремлені від нього, але складають з ним єдину цілісність, і відокремлення яких призведе до втрати археологічної, естетичної, етнологічної, історичної, архітектурної, мистецької, наукової або культурної цінності об'єкта;

пам'ятка — об'єкт культурної спадщини, який занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

охорона культурної спадщини — система правових, організаційних, фінансових, матеріально-технічних, містобудівних, інформаційних та інших заходів з обліку (виявлення, наукове вивчення, класифікація, державна реєстрація), запобігання руйнуванню або заподіянню шкоди, забезпечення захисту, збереження, утримання, відповідного використання, консервації, реставрації, ремонту, реабілітації, пристосування та музеєфікації об'єктів культурної спадщини;

предмет охорони об'єкта культурної спадщини — характерна властивість об'єкта культурної спадщини, що становить його історико-культурну цінність, на підставі якої цей об'єкт визнається пам'яткою;

зони охорони пам'ятки (далі — зони охорони) — встановлювані навколо пам'ятки охоронна зона, зона регулювання забудови, зона охоронюваного ландшафту, зона охорони археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим їх використання;

історичне населене місце — населене місце, яке зберегло повністю або частково історичний ареал і занесене до Списку історичних населених місць України;

історичний ареал населеного місця — частина населеного місця, що зберегла об'єкти культурної спадщини і пов'язані з ними розпланування та форму забудови, які походять з попередніх періодів розвитку, типові для певних культур або періодів розвитку;

традиційний характер середовища — історично успадкований вигляд та об'ємно-просторова структура історичного населеного місця;

виявлення об'єкта культурної спадщини — сукупність науково-дослідних, пошукових заходів з метою визначення наявності та культурної цінності об'єкта культурної спадщини;

дослідження — науково-пошукова, науково-практична діяльність, спрямована на одержання нової інформації про об'єкти культурної спадщини, історичні населені місця, традиційний характер середовища, який є типовим для певних культур або періодів розвитку;

консервація — сукупність науково обґрунтованих заходів, які дозволяють захистити об'єкти культурної спадщини від подальших руйнувань і забезпечують збереження їхньої автентичності з мінімальним втручанням у їхній існуючий вигляд;

музеєфікація — сукупність науково обґрунтованих заходів щодо приведення об'єктів культурної спадщини у стан, придатний для екскурсійного відвідування;

пристосування — сукупність науково-дослідних, проектних, вишукувальних і виробничих робіт щодо створення умов для сучасного використання об'єкта культурної спадщини без зміни притаманних йому властивостей, які є предметом охорони об'єкта культурної спадщини, в тому числі реставрація елементів, які становлять історико-культурну цінність;

реабілітація — сукупність науково обґрунтованих заходів щодо відновлення культурних та функціональних властивостей об'єктів культурної спадщини;

ремонт — сукупність проектних, вишукувальних і виробничих робіт, спрямованих на покращення технічного стану та підтримання в експлуатаційному стані об'єкта культурної спадщини без зміни властивостей, які є предметом охорони об'єкта культурної спадщини;

реставрація — сукупність науково обґрунтованих заходів щодо укріплення (консервації) фізичного стану, розкриття найбільш характерних ознак, відновлення втрачених або пошкоджених елементів об'єктів культурної спадщини із забезпеченням збереження їхньої автентичності;

зміна об'єкта культурної спадщини — дії, що призводять чи можуть призвести до часткового або повного зникнення предмета охорони об'єкта культурної спадщини.

Стаття 2. Класифікація об'єктів культурної спадщини

1. За типами об'єкти культурної спадщини поділяються на:

споруди (витвори) — твори архітектури та інженерного мистецтва, твори монументальної скульптури та монументального малярства, археологічні об'єкти, печери з наявними свідченнями життєдіяльності людини, будівлі або приміщення в них, що зберегли автентичні свідчення про визначні історичні події, життя та діяльність відомих осіб;

комплекси (ансамблі) — топографічно визначені сукупності окремих або поєднаних між собою об'єктів культурної спадщини;

визначні місця — зони або ландшафти, природно-антропогенні витвори, що донесли до нашого часу цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду.

2. За видами об'єкти культурної спадщини поділяються на:

археологічні — рештки життєдіяльності людини (нерухомі об'єкти культурної спадщини: городища, кургани, залишки стародавніх поселень, стоянок, укріплень, військових таборів, виробництв, іригаційних споруд, шляхів, могильники, культові місця та споруди, їх залишки чи руїни, мегаліти, печери, наскельні зображення, ділянки історичного культурного шару, поля давніх битв, а також пов'язані з ними рухомі предмети), що містяться під земною поверхнею та під водою і є невідтворним джерелом інформації про зародження і розвиток цивілізації;

історичні — будинки, споруди, їх комплекси (ансамблі), окремі поховання та некрополі, місця масових поховань померлих та померлих (загиблих) військовослужбовців (у тому числі іноземців), які загинули у війнах, внаслідок депортації та політичних репресій на території України, місця бойових дій, місця загибелі бойових кораблів, морських та річкових суден, у тому числі із залишками бойової техніки, озброєння, амуніції тощо, визначні місця, пов'язані з важливими історичними подіями, з життям та діяльністю відомих осіб, культурою та побутом народів;

об'єкти монументального мистецтва — твори образотворчого мистецтва: як самостійні (окремі), так і ті, що пов'язані з архітектурними, археологічними чи іншими пам'ятками або з утворюваними ними комплексами (ансамблями);

об'єкти архітектури та містобудування — окремі архітектурні споруди, а також пов'язані з ними твори монументального, декоративного та образотворчого мистецтва, які характеризуються відзнаками певної культури, епохи, певних стилів, традицій або авторів; природно-архітектурні комплекси (ансамблі), історичні центри, вулиці, квартали, площі, залишки давнього розпланування та забудови, що є носієм певних містобудівних ідей;

об'єкти садово-паркового мистецтва — поєднання паркового будівництва з природними або створеними людиною ландшафтами;

ландшафтні — природні території, які мають історичну цінність;

об'єкти науки і техніки — унікальні промислові, виробничі, науково-виробничі, інженерні, інженерно-транспортні, видобувні об'єкти, що визначають рівень розвитку науки і техніки певної епохи, певних наукових напрямів або промислових галузей.

Стаття 3. Органи управління у сфері охорони культурної спадщини

1. Державне управління у сфері охорони культурної спадщини покладається на Кабінет Міністрів України, спеціально уповноважені органи охорони культурної спадщини.

До спеціально уповноважених органів охорони культурної спадщини (далі — органи охорони культурної спадщини) належать:

центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини;

орган охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим;

органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій;

органи охорони культурної спадщини районних державних адміністрацій;

органи охорони культурної спадщини місцевого самоврядування.

2. На території зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, та в умовах виникнення інших надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру управління охороною культурної спадщини здійснюється Адміністрацією зони та центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи відповідно до Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» і цього Закону.

3. Органи охорони культурної спадщини місцевого самоврядування населених пунктів, занесених до Списку історичних населених місць України, утворюються органами місцевого самоврядування за погодженням із центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

4. Орган охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій підконтрольні і підзвітні відповідним органам виконавчої влади та центральному органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини в межах, передбачених законом.

5. Органи охорони культурної спадщини місцевого самоврядування з питань, передбачених підпунктом 5 пункту «б» частини першої статті 31 і підпунктом 10 пункту «б» статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», підконтрольні відповідним органам виконавчої влади.

6. Рішення (розпорядження, дозволи, приписи, постанови) органів охорони культурної спадщини, прийняті в межах їхньої компетенції, є обов'язковими для виконання юридичними і фізичними особами.

7. Рішення (розпорядження, дозволи, приписи, постанови) центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини, прийняті в межах його компетенції, є обов'язковими для виконання органами охорони культурної спадщини.

8. Рішення органів охорони культурної спадщини, що суперечать Конституції України, іншим актам законодавства, рішенням Конституційного Суду України та актам міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, можуть бути скасовані центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

Стаття 4. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері охорони культурної спадщини

До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері охорони культурної спадщини належить:

здійснення державної політики;

здійснення державного контролю;

занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України та внесення змін до нього щодо пам'яток національного значення;

подання у відповідні міжнародні інстанції пропозиції про занесення пам'ятки до Списку всесвітньої спадщини;

надання дозволу на переміщення (перенесення) пам'ятки національного значення;

затвердження Списку історичних населених місць України та змін, внесених до нього;

оголошення ансамблів і комплексів пам'яток заповідниками чи музеями-заповідниками;

затвердження нормативів і методик грошової оцінки пам'ятки.

Стаття 5. Повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини

До повноважень центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини належить:

1) контроль за виконанням цього Закону, інших нормативно-правових актів про охорону культурної спадщини;

2) реалізація державної політики з питань охорони культурної спадщини;

3) розроблення, затвердження та погодження нормативно-правових актів, розроблення та погодження державних програм охорони культурної спадщини;

4) ведення Державного реєстру нерухомих пам'яток України, здійснення координації та контролю за паспортизацією нерухомих об'єктів культурної спадщини;

5) координація робіт з виявлення, дослідження та документування об'єктів культурної спадщини, ведення списків цих об'єктів;

6) подання Кабінету Міністрів України пропозицій про занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України та про внесення змін до нього щодо пам'яток національного значення;

7) занесення об'єктів культурної спадщини місцевого значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України та внесення змін до нього щодо пам'яток місцевого значення;

8) подання Кабінету Міністрів України пропозиції про переміщення (перенесення) пам'ятки національного значення;

9) надання дозволу на переміщення (перенесення) пам'яток місцевого значення;

10) забезпечення юридичним і фізичним особам доступу до інформації, що міститься у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України;

11) подання Кабінету Міністрів України пропозицій про затвердження Списку історичних населених місць України та про внесення змін до нього;

12) оголошення топографічно визначених територій чи водних об'єктів, в яких містяться об'єкти культурної спадщини або можлива їх наявність, охоронюваними археологічними територіями;

13) забезпечення публікації Державного реєстру нерухомих пам'яток України та внесення до нього змін;

14) визначення меж територій пам'яток національного значення та затвердження їх зон охорони, охоронюваних археологічних територій, історичних ареалів населених місць;

15) затвердження державних норм та правил з питань охорони культурної спадщини, а щодо пам'яток архітектури та містобудування — спільно з центральним органом виконавчої влади з питань будівництва, містобудування та архітектури;

16) здійснення нагляду за виконанням робіт з дослідження, консервації, реабілітації, реставрації, ремонту, пристосування й музеєфікації пам'яток та інших робіт на пам'ятках. Ці повноваження можуть бути делеговані іншим органам охорони культурної спадщини відповідно до закону;

17) встановлення режиму використання пам'яток національного значення, їхніх територій, зон охорони, охоронюваних археологічних територій, історичних ареалів населених місць;

18) здійснення науково-методичного керівництва у питаннях охорони культурної спадщини, затвердження методик та правил дослідження об'єктів культурної спадщини;

19) погодження програм та проектів містобудівних, архітектурних та ландшафтних перетворень, будівельних, меліоративних, шляхових, земляних робіт на пам'ятках національного значення, їх територіях, у зонах охорони, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць, а також програм і проектів, реалізація яких може позначитися на об'єктах культурної спадщини. Ці повноваження можуть бути делеговані органам охорони культурної спадщини нижчого рівня відповідно до закону;

20) призначення відповідних охоронних заходів щодо пам'яток національного значення та їхніх територій у разі виникнення загрози їх руйнування або пошкодження внаслідок дії природних факторів або проведення будь-яких робіт;

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини»

21) заборона будь-якої діяльності юридичних або фізичних осіб, яка створює загрозу об'єкту культурної спадщини або порушує законодавство у сфері охорони культурної спадщини;

22) надання дозволів на проведення робіт на пам'ятках національного значення, їхніх територіях та в зонах охорони, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць;

23) видання розпоряджень та приписів щодо охорони пам'яток національного значення, припинення робіт на цих пам'ятках, їхніх територіях та в зонах охорони, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць, якщо ці роботи здійснюються за відсутності затверджених або погоджених із відповідними органами охорони культурної спадщини програм та проектів, передбачених цим Законом дозволів або з відхиленням від них;

24) надання дозволів на відновлення земляних робіт;

25) погодження відчуження або передачі пам'яток національного значення їхніми власниками чи уповноваженими ними органами іншим особам у володіння, користування або управління;

26) здійснення функцій управління заповідниками, музеями-заповідниками, що перебувають у державній власності, відповідно до закону;

27) погодження охоронних договорів на пам'ятки національного значення;

28) погодження проектів відведення та надання земельних ділянок, у тому числі тих, що призначаються для сільськогосподарських потреб, погодження зміни землевласника, землекористувача на території пам'яток та в їх охоронних зонах, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць. Ці повноваження можуть бути делеговані органам охорони культурної спадщини нижчого рівня відповідно до закону;

29) затвердження правил встановлення та утримання охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок на пам'ятках або в межах їхніх територій, затвердження їхніх зразків;

30) застосування фінансових санкцій за порушення цього Закону;

31) формування і розміщення державного замовлення, укладення з цією метою контрактів на виявлення, дослідження, консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт, пристосування пам'яток та інші заходи щодо охорони культурної спадщини;

32) здійснення інших повноважень відповідно до закону.

Стаття 6. Повноваження інших органів охорони культурної спадщини

1. До повноважень органу охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій відповідно до їхньої компетенції належить:

1) здійснення контролю за виконанням цього Закону, інших нормативно-правових актів про охорону культурної спадщини;

2) подання пропозицій центральному органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини про занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України та про внесення змін до нього;

3) забезпечення юридичним і фізичним особам доступу до інформації, що міститься у витягах з Державного реєстру нерухомих пам'яток України, а також надання інформації щодо програм та проектів будь-яких змін у зонах охорони пам'яток та в історичних ареалах населених місць;

4) визначення меж територій пам'яток місцевого значення та затвердження їхніх зон охорони;

5) встановлення режиму використання пам'яток місцевого значення, їхніх територій, зон охорони;

6) забезпечення захисту об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження;

7) забезпечення виготовлення, складання і передачі центральному органові виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини наукової документації з описами та фіксацією об'єктів культурної спадщини, а в разі отримання дозволу на їх переміщення (перенесення) — демонтаж із них елементів, які становлять культурну цінність, з метою збереження;

8) організація розроблення та погодження відповідних програм охорони культурної спадщини;

9) погодження відповідних програм та проектів містобудівних, архітектурних і ландшафтних перетворень, будівельних, меліоративних, шляхових, земляних робіт, реалізація яких може позначитися на стані пам'яток місцевого значення, їх територій і зон охорони, та виконання інших повноважень, делегованих центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини відповідно до закону;

10) погодження проектів відведення та надання земельних ділянок, у тому числі тих, що призначаються для сільськогосподарських потреб, погодження зміни землевласника, землекористувача в межах повноважень, делегованих центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини;

11) виконання функції замовника, укладення з цією метою контрактів на виявлення, дослідження, консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт, пристосування об'єктів культурної спадщини та інші заходи щодо охорони культурної спадщини;

12) призначення відповідних охоронних заходів щодо пам'яток місцевого значення та їхніх територій у разі виникнення загрози їх руйнування або пошкодження внаслідок дії природних факторів або проведення будь-яких робіт;

13) надання дозволів на проведення робіт на пам'ятках місцевого значення (крім пам'яток археології), їхніх територіях та в зонах охорони, реєстрація дозволів на проведення археологічних розвідок, розкопок;

14) видання розпоряджень та приписів щодо охорони пам'яток місцевого значення, припинення робіт на пам'ятках, їхніх територіях та в зонах охорони, якщо ці роботи проводяться за відсутності затверджених або погоджених з відповідним органом охорони культурної спадщини програм та проектів, передбачених цим Законом дозволів або з відхиленням від них;

15) надання відповідних дозволів на відновлення земляних робіт;

16) погодження відчуження або передачі пам'яток місцевого значення їхніми власниками чи уповноваженими ними органами іншим особам у володіння, користування або управління;

17) укладення охоронних договорів на пам'ятки;

18) здійснення функцій управління заповідниками, музеями-заповідниками, що перебувають відповідно у державній та комунальній власності, згідно із законом;

19) подання пропозиції центральному органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини про занесення відповідної території до Списку історичних населених місць України;

20) застосування фінансових санкцій за порушення цього Закону;

21) забезпечення в установленому законодавством порядку виготовлення, встановлення та утримання охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок на пам'ятках або в межах їхніх територій;

22) інформування центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини про пошкодження, руйнування, загрозу або можливу загрозу пошкодження, руйнування пам'яток, що знаходяться на їх території. Ці повноваження можуть бути делеговані органам охорони культурної спадщини районних державних адміністрацій, органам охорони культурної спадщини місцевого самоврядування за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини відповідно до закону;

23) здійснення інших повноважень відповідно до закону.

2. До повноважень органів охорони культурної спадщини районних державних адміністрацій, органів охорони культурної спадщини місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції належить:

1) забезпечення виконання цього Закону, інших нормативно-правових актів про охорону культурної спадщини на відповідній території;

2) подання пропозицій органу охорони культурної спадщини вищого рівня про занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, внесення змін до нього та про занесення відповідної території до Списку історичних населених місць України;

3) забезпечення юридичним і фізичним особам доступу до інформації, що міститься у витягах з Державного реєстру нерухомих пам'яток України, а також надання інформації щодо програм та проектів будь-яких змін у зонах охорони пам'яток та в історичних ареалах населених місць;

4) забезпечення дотримання режиму використання пам'яток місцевого значення, їх територій, зон охорони;

5) забезпечення захисту об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження;

6) організація розроблення відповідних програм охорони культурної спадщини;

7) надання висновків щодо відповідних програм та проектів містобудівних, архітектурних і ландшафтних перетворень, будівельних, меліоративних, шляхових, земляних робіт на пам'ятках місцевого значення та в зонах їх охорони, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць, а також програм та проектів, реалізація яких може позначитися на стані об'єктів культурної спадщини;

8) організація відповідних охоронних заходів щодо пам'яток місцевого значення та їх територій у разі виникнення загрози їх пошкодження або руйнування внаслідок дії природних факторів чи проведення будь-яких робіт;

9) видання розпоряджень та приписів щодо охорони пам'яток місцевого значення, припинення робіт на цих пам'ятках, їх територіях та в зонах охорони, якщо ці роботи проводяться за відсутності затверджених або погоджених з відповідним органом охорони культурної спадщини програм та проектів, передбачених цим Законом дозволів або з відхиленням від них;

10) надання висновків щодо відчуження або передачі пам'яток місцевого значення їх власниками чи уповноваженими ними органами іншим особам у володіння, користування або управління;

11) укладення охоронних договорів на пам'ятки в межах повноважень, делегованих органом охорони культурної спадщини вищого рівня відповідно до закону;

12) забезпечення в установленому законодавством порядку виготовлення, встановлення та утримання охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок на пам'ятках або в межах їх територій;

13) підготовка пропозицій та проектів розпоряджень щодо проведення робіт з консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту та пристосування об'єктів культурної спадщини, відповідного використання пам'яток та подання їх на розгляд відповідному органу виконавчої влади;

14) популяризація справи охорони культурної спадщини на відповідній території, організація науково-методичної, експозиційно-виставкової та видавничої діяльності у цій сфері;

15) виконання функції замовника, укладення з цією метою контрактів на виявлення, дослідження, консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт, пристосування об'єктів культурної спадщини та інші заходи щодо охорони культурної спадщини;

16) підготовка пропозицій до програм соціально-економічного розвитку відповідної території і проектів місцевого бюджету та подання їх на розгляд відповідному органу виконавчої влади;

17) надання висновків щодо відведення земельних ділянок, у тому числі тих, що призначаються для сільськогосподарських потреб, погодження зміни землевласника, землекористувача — в межах повноважень, визначених органом охорони культурної спадщини вищого рівня;

18) інформування органів охорони культурної спадщини вищого рівня про пошкодження, руйнування, загрозу або можливу загрозу пошкодження, руйнування пам'яток, що знаходяться на їх території;

19) участь в організації підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників у сфері охорони культурної спадщини;

20) організація досліджень об'єктів культурної спадщини, які потребують рятівних робіт;

21) застосування фінансових санкцій за порушення цього Закону;

22) здійснення інших повноважень відповідно до закону.

3. Голови обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та сільські, селищні, міські голови призначають на посаду і звільняють з посади керівників відповідних органів охорони культурної спадщини за погодженням з органом охорони культурної спадщини вищого рівня відповідно до закону».

3. Статтю 11 викласти в такій редакції:

«Стаття 11. Участь підприємств, закладів науки, освіти та культури, громадських організацій, громадян в охороні культурної спадщини

Підприємства усіх форм власності, заклади науки, освіти та культури, громадські організації, громадяни сприяють органам охорони культурної спадщини в роботі з охорони культурної спадщини, можуть встановлювати шефство над об'єктами культурної спадщини з метою забезпечення їх збереження, сприяють державі у здійсненні заходів з охорони об'єктів культурної спадщини і поширенні знань про них, беруть участь у популяризації культурної спадщини серед населення, сприяють її вивченню дітьми та молоддю, залучають громадян до її охорони.

Українське товариство охорони пам'яток історії та культури сприяє залученню широких верств населення до участі в охороні культурної спадщини, здійснює пропаганду культурної спадщини і законодавства про її охорону, громадський контроль за її збереженням, використанням, консервацією, реставрацією, реабілітацією, музеєфікацією та ремонтом, сприяє роботі органів охорони культурної спадщини.

Незалежні групи спеціалістів з ініціативи об'єднань громадян, органів охорони культурної спадщини, а також інших органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за рахунок їх власних коштів або на громадських засадах можуть здійснювати громадську експертизу з питань охорони культурної спадщини. Висновки даної експертизи можуть враховуватися органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування при прийнятті відповідних рішень згідно із законом».

4. У частині першій статті 13 слово "антропологічної" виключити, слово "етнографічної" замінити словом "етнологічної".

5. Статті 14 та 15 викласти в такій редакції:

«Стаття 14. Занесення об'єкта культурної спадщини до Реєстру та внесення змін до нього

1. Занесення об'єкта культурної спадщини до Реєстру та внесення змін до нього (вилучення з Реєстру, зміна категорії пам'ятки) провадяться відповідно до категорії пам'ятки:

а) пам'ятки національного значення — постановою Кабінету Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини;

б) пам'ятки місцевого значення — рішенням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини за поданням відповідних органів охорони культурної спадщини або за поданням Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, інших громадських організацій, до статутних завдань яких належать питання охорони культурної спадщини, протягом одного місяця з дня одержання подання.

2. Об'єкт культурної спадщини, в тому числі щойно виявлений, до вирішення питання про занесення його до Реєстру підлягає охороні відповідно до вимог цього Закону, про що відповідний орган охорони культурної спадщини у письмовій формі повідомляє власника цього об'єкта або уповноважений ним орган.

Порядок виявлення об'єктів культурної спадщини визначає центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

3. Центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини видає власнику пам'ятки або уповноваженому ним органу свідоцтво про реєстрацію об'єкта культурної спадщини як пам'ятки. Це повноваження може бути делеговано іншим органам охорони культурної спадщини відповідно до закону.

4. Центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини надає органу охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органам охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, органам охорони культурної спадщини місцевого самоврядування витяги з Реєстру щодо пам'яток, які розташовані на їхніх територіях.

Стаття 15. Вилучення пам'ятки з Реєстру

Вилучення пам'ятки з Реєстру здійснюється лише у разі:

якщо пам'ятку зруйновано;

якщо пам'ятка археології, що не виявлена в наземних обсягових формах, досліджена на всій площі і по всій глибині культурного шару і при цьому не виявлено об'єктів культурної спадщини, які підлягають консервації або музеєфікації на місці та подальшому використанню;

якщо пам'ятка втратила предмет охорони».

6. Статтю 17 викласти в такій редакції:

«Стаття 17. Суб'єкти права власності на пам'ятки

Пам'ятка, крім пам'ятки археології, може перебувати у державній, комунальній або приватній власності. Суб'єкти права власності на пам'ятку визначаються згідно із законом.

Усі пам'ятки археології, в тому числі, що знаходяться під водою, включаючи пов'язані з ними рухомі предмети, є державною

власністю. Такі рухомі предмети підлягають віднесенню до державної частини Музейного фонду України, обліку та збереженню у порядку, визначеному законодавством.

У документі, який посвідчує право власності на пам'ятку, обов'язково вказуються категорія пам'ятки, дата і номер рішення про її державну реєстрацію.

Землі, на яких розташовані пам'ятки археології, перебувають у державній власності або вилучаються (викуповуються) у державну власність в установленому законом порядку, за винятком земельних ділянок, на яких розташовуються пам'ятки археології — поля давніх битв».

7. В абзаці першому частини першої статті 18 слова «крім пам'яток, занесених до Переліку пам'яток, які не підлягають приватизації» замінити словами «(за винятком пам'яток, відчуження або передача яких обмежується законодавчими актами України».

8. Частину першу та абзац перший частини другої статті 20 викласти в такій редакції:

«1. У разі продажу пам'ятки (крім пам'ятки, яка не підлягає приватизації) власник або уповноважений ним орган зобов'язаний у письмовій формі повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини із зазначенням ціни та інших умов продажу.

2. Центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини має право привілеєвої купівлі пам'ятки національного значення. Орган охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та органи охорони культурної спадщини місцевого самоврядування мають право привілеєвої купівлі пам'ятки місцевого значення. У разі відмови від здійснення цього права чи нездійснення його протягом місяця з дня одержання повідомлення власник або уповноважений ним орган має право на продаж пам'ятки».

9. Статтю 22 викласти в такій редакції:

«Стаття 22. Заборона знесення, зміни, заміни пам'яток та порядок їх переміщення (перенесення)

Пам'ятки, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно забороняється зносити, змінювати, замінювати, переміщувати (переносити) на інші місця.

Переміщення (перенесення) пам'ятки на інше місце допускається як виняток у випадках, коли неможливо зберегти пам'ятку на місці, за умови проведення комплексу наукових досліджень з вивчення та фіксації пам'ятки (обміри, фотофіксація тощо).

Фінансування всіх заходів з вивчення, фіксації, переміщення (перенесення) пам'яток, що підлягають переміщенню (перенесенню) відповідно до цього Закону, провадиться за рахунок коштів замовника робіт, які викликали необхідність переміщення (перенесення) пам'яток. Якщо переміщення (перенесення) пам'яток є необхідним внаслідок дії непереборної сили, вивчення та фіксація пам'ятки провадяться за рахунок коштів Державного бюджету України».

10. У статті 24:

1) в абзаці четвертому частини другої слова «міських, районних» замінити словом «міських»;

2) частини третю і п'яту викласти в такій редакції:

«3. Забороняється змінювати призначення пам'ятки, її частин та елементів, робити написи, позначки на ній, на її території та в її охоронній зоні без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини»;

«5. Розміщення реклами на пам'ятках національного значення, в межах зон охорони цих пам'яток, історичних ареалів населених місць дозволяється за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини. Ці повноваження можуть бути делеговані іншим органам охорони культурної спадщини відповідно до закону.

Розміщення реклами на пам'ятках місцевого значення, в межах зон охорони цих пам'яток дозволяється за погодженням з органом охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим чи органами охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій. Ці повноваження можуть бути делеговані органам охорони культурної спадщини нижчого рівня відповідно до закону».

11. Статтю 26 викласти в такій редакції:

«Стаття 26. Консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт та пристосування пам'яток

1. Консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт, пристосування пам'яток національного значення здійснюються лише за наявності письмового дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини на підставі погодженої з ним науково-проектної документації.

Консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт, пристосування пам'яток місцевого значення здійснюються за наявності письмового дозволу органу охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій відповідно до їхньої компетенції, на підставі погодженої з ними науково-проектної документації.

2. Розроблення проектів та проведення робіт з консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту, пристосування пам'яток здійснюються за наявності у проектувальника та виконавця робіт ліцензій, виданих в установленому законом порядку. Розробленню проектів передує проведення необхідних науково-дослідних робіт, у тому числі археологічних і геологічних.

3. Роботи із збереження об'єктів культурної спадщини проводяться згідно з реставраційними нормами та правилами, погодженими центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини. Будівельні норми та правила застосовуються у разі проведення робіт із збереження об'єкта культурної спадщини лише у випадках, що не суперечать інтересам збереження цього об'єкта».

12. У статті 31:

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

«1. Топографічно визначені території чи водні об'єкти, в яких містяться об'єкти культурної спадщини або можлива їх наявність, за поданням відповідного органу охорони культурної спадщини можуть оголошуватися рішенням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини охоронюваними археологічними територіями на обмежений або необмежений строк у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України»;

абзац перший частини другої виключити.

13. Частини першу і третю статті 32 викласти в такій редакції:

«1. З метою захисту традиційного характеру середовища окремих пам'яток, комплексів (ансамблів) навколо них повинні встановлюватися зони охорони пам'яток: охоронні зони, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару.

Межі та режими використання зон охорони пам'яток визначаються відповідною науково-проектною документацією і затверджуються відповідним органом охорони культурної спадщини.

Порядок визначення та затвердження меж і режимів використання зон охорони пам'яток та внесення змін до них встановлюється центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини»;

«3. На охоронюваних археологічних територіях, у межах зон охорони пам'яток, історичних ареалів населених місць, занесених до Списку історичних населених місць України, забороняються містобудівні, архітектурні чи ландшафтні перетворення, будівельні, меліоративні, шляхові, земляні роботи без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини».

14. Статтю 33 викласти в такій редакції:

«Стаття 33. Заповідники

Ансамблі і комплекси пам'яток, які становлять виняткову археологічну, естетичну, етнографічну, історичну, мистецьку, наукову чи художню цінність, можуть бути оголошені рішеннями Кабінету Міністрів України державними історико-культурними (історико-архітектурними, архітектурно-історичними, історико-меморіальними, історико-археологічними, історико-етнографічними) заповідниками чи музеями-заповідниками, охорона яких здійснюється відповідно до цього Закону та інших законів.

Порядок створення історико-культурних заповідників та музеїв-заповідників і типові положення про них затверджуються Кабінетом Міністрів України».

15. Частину першу статті 34 після слів «іншої проектно-планувальної» доповнити словами «та містобудівної».

16. Статтю 35 викласти в такій редакції:

«Стаття 35. Дозволи на проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт

1. Проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт на території пам'ятки, охоронюваній археологічній території, в зонах охорони, в історичних ареалах населених місць, а також дослідження решток життєдіяльності людини, що містяться під земною поверхнею, під водою, здійснюються за дозволом центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини, що видається виконавцю робіт — фізичній особі, і за умови реєстрації цього дозволу у відповідному органі охорони культурної спадщини.

Дозволи на проведення археологічних розвідок, розкопок надаються за умови дотримання виконавцем робіт вимог охорони культурної спадщини та наявності у нього необхідного кваліфікаційного документа, виданого кваліфікаційною радою. Порядок надання дозволів установлюється Кабінетом Міністрів України.

Кваліфікаційні документи видаються кваліфікаційною радою — колегіальним, незалежним органом, відповідальним за фаховий рівень виконавця робіт. Порядок формування та діяльності кваліфікаційної ради затверджується Кабінетом Міністрів України. До складу кваліфікаційної ради входять відповідні фахівці наукових установ, вищих навчальних закладів, громадських організацій.

Дозволи на проведення земляних (підводних) робіт на території місць бойових дій, місць загибелі бойових кораблів, морських та річкових суден, місць поховань померлих та померлих (загиблих) військовослужбовців (у тому числі іноземців), які загинули у війнах, внаслідок депортації та політичних репресій на території України, надаються згідно з програмами, погодженими з відповідним органом охорони культурної спадщини.

2. Виконавець археологічних розвідок, розкопок зобов'язаний:

забезпечити збереження виявлених під час досліджень об'єктів культурної спадщини;

своєчасно здати звіт про дослідження органам, що видали дозвіл та кваліфікаційний документ;

передати всі знайдені під час досліджень рухомі предмети, пов'язані з нерухомими об'єктами культурної спадщини (антропогенні, антропологічні, палеозоологічні, палеоботанічні та інші об'єкти, що мають культурну цінність), на постійне зберігання визначеній у дозволі установі для занесення до державної частини Музейного фонду України;

передати польову документацію та звіт про проведені роботи до архівного підрозділу державної наукової установи у порядку, визначеному законодавством;

забезпечити належну консервацію об'єктів культурної спадщини, що мають культурну цінність, упорядкування території після завершення робіт, а в разі потреби — взяти участь у підготовці зазначених об'єктів до експозиції, а пов'язаних з ними матеріалів — до проведення їх державної реєстрації як пам'яток.

3. Відповідний орган охорони культурної спадщини може призначати своїх уповноважених представників для здійснення нагляду за проведенням археологічних розкопок. Виконавець археологічних розкопок зобов'язаний сприяти представникам органів охорони культурної спадщини у здійсненні нагляду за проведенням розкопок.

4. Застосування металошукачів чи будь-якого іншого пошукового обладнання або відповідної технології на об'єктах культурної спадщини дозволяється тільки за наявності дозволу на їх використання та підлягає обов'язковій реєстрації у відповідному органі охорони культурної спадщини.

5. Власник або користувач земельної ділянки (у тому числі орендар) у межах території пам'ятки, охоронюваної археологічної території, в зонах охорони, в історичних ареалах населених місць згідно з розпорядженням органу охорони культурної спадщини зобов'язаний не перешкоджати виконавцеві робіт, який має дозвіл на проведення археологічних розвідок, розкопок на цій ділянці.

Власник або користувач (у тому числі орендар) земельної ділянки, на якій проводяться археологічні розвідки, розкопки, має право на відшкодування у повному обсязі шкоди, якої він зазнав у зв'язку з проведенням таких робіт».

17. Частини другу і третю статті 37 викласти в такій редакції:

«Щойно виявлені об'єкти культурної спадщини до вирішення питання про їх реєстрацію як пам'яток підлягають охороні відповідно до вимог цього Закону та вносяться до Переліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого рішенням відповідного органу охорони культурної спадщини.

З метою захисту об'єктів археології, в тому числі тих, що можуть бути виявлені, надання земельних ділянок здійснюється за погодженням відповідних органів охорони культурної спадщини згідно із законом».

18. Частину другу статті 40 викласти в такій редакції:

«2. Кошти, одержані від справляння податку з реклами (за розміщення зовнішньої та внутрішньої реклами на пам'ятках та в межах їхніх охоронних зон), а також від справляння збору за право використання місцевої символіки, пов'язаної з пам'ятками, використовуються виключно на фінансування охорони культурної спадщини відповідно до місцевих бюджетів, затверджених в установленому порядку».

19. Частину другу статті 41 викласти в такій редакції:

«2. Забороняється витрачати кошти, призначені для фінансування охорони культурної спадщини, на посередництво у здійсненні заходів у сфері охорони культурної спадщини та будівництво (створення) нових будівель, споруд (витворів)».

20. Статті 44 і 45 викласти в такій редакції:

«Стаття 44. Відповідальність юридичних осіб за порушення законодавства про охорону культурної спадщини

Відповідний орган охорони культурної спадщини накладає на юридичну особу, яка є власником або уповноваженим ним органом чи замовником робіт, такі фінансові санкції:

за проведення будь-яких незаконних робіт, що можуть завдати або завдали шкоди пам'ятці, її території, охоронюваній археологічній території, охоронним зонам, історичним ареалам населених місць, -у розмірі від тисячі до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за недодержання вимог щодо захисту, збереження, утримання, використання, реставрації, реабілітації пам'яток, у тому числі тих вимог, що передбачені охоронними договорами, умисне доведення їх до стану руйнації — у розмірі від тисячі до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за неподання, несвоєчасне подання або подання явно недостовірної інформації про виявлені у процесі земляних, будівельних, шляхових, меліоративних та будь-яких інших робіт об'єкти культурної спадщини — у розмірі від ста до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Рішення органу охорони культурної спадщини про застосування фінансових санкцій може бути оскаржено до суду.

Фінансові санкції, накладені органом охорони культурної спадщини, стягуються у встановленому законом порядку.

Стаття 45. Порядок застосування фінансових санкцій за порушення законодавства про охорону культурної спадщини

Фінансові санкції, передбачені статтею 44 цього Закону, накладаються керівником, заступниками керівника центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини, керівником чи заступниками керівника органу охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, керівником органу охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, керівником органу охорони культурної спадщини місцевого самоврядування після розгляду матеріалів, які засвідчують факт правопорушення.

Про вчинення правопорушення, зазначеного у статті 44 цього Закону, особою, уповноваженою органом охорони культурної спадщини, складається акт. Керівник юридичної особи, стосовно якої складено акт, протягом трьох днів з моменту отримання акта може подати письмові пояснення до нього. Акт разом з іншими документами, що стосуються справи, у десятиденний термін з моменту складення акта надсилається посадовій особі, яка має право накладати фінансові санкції.

Рішення про накладення фінансових санкцій приймається протягом 10 днів після отримання документів, зазначених у частині другій цієї статті. Рішення про накладення фінансових санкцій оформлюється постановою, що надсилається юридичній особі, на яку накладено фінансові санкції.

Кошти, одержані у вигляді стягнень, передбачених у статті 44 цього Закону, зараховуються до спеціального фонду відповідного бюджету».

21. Частини другу і третю статті 46 виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім статті 35 у редакції цього Закону, яка набирає чинності з 1 січня 2006 року.

2. Внести до законів України такі зміни:

1) у підпункті 5.2.13 пункту 5.2 статті 5 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181; 2000 р., № 39, ст. 333; 2003 р., № 12, ст. 88; із змінами, внесеними Законом України від 1 липня 2004 року № 1957-IV) слова «не більше п'яти відсотків» замінити словами «не більше десяти відсотків», а слова «(для громадських організацій інвалідів — не більше десяти відсотків оподатковуваного прибутку попереднього звітного періоду)» виключити;

2) статтю 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 299, № 45, ст. 377; 2001 р., № 11, ст. 45, № 16, ст. 76, № 22, ст. 105, № 49, ст. 259; 2002 р., № 6, ст. 39, № 7, ст. 50, № 17, ст. 121, № 20, ст. 134, № 30, ст. 207, № 31, ст. 214; 2003 р., № 13, ст. 92, № 23, ст. 145, № 36, ст. 276; 2004 р., № 12, ст. 155, № 13, ст. 180, № 15, ст. 228, № 38, ст. 468, № 50, ст. 537) доповнити пунктом 69 такого змісту:

«69) розроблення проектів та проведення робіт з консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту, пристосування пам'яток».

3. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Об'єкти, включені до списків (переліків) пам'яток історії та культури республіканського чи місцевого значення відповідно до Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури», до вирішення питання про їх включення (невключення) до Реєстру вважаються пам'ятками відповідно національного чи місцевого значення.

5. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня опублікування цього Закону:

подати до Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законів України у зв'язку з прийняттям цього Закону;

розробити і забезпечити внесення змін до законодавчих актів України щодо залучення інвестиційних коштів у сферу охорони культурної спадщини;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття необхідних нормативно-правових актів у зв'язку з прийняттям цього Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 16 грудня 2004 року.
№ 2245-IV.

СУСПІЛЬСТВО
ВІВТОРОК, 18 СІЧНЯ 2005 ■ № 8 (3508)

Виявлення в зоні так званого сірководневого зараження невідомих для науки гідробіонтів є серйозним доказом наявності просунутих форм життя в анаеробних умовах

Фізіолог Василь ДАНИЛЕВСЬКИЙ: «Алкоголь — цілком надійний засіб, коли потрібно зменшити розуму». стор. 13

Для тих, хто нікуди не пливе, не буває попутного вітру

*Інститут біології південних морів ім. О. О. Ковалевського Національної академії наук України — єдина в країні наукова організація, що займається дослідженнями з усього спектра гідробіологічних проблем Світового океану. Яким був для колективу минулий рік, чого чекає інститут зі світовим ім'ям від року нового? На ці запитання академік НАН України, директор Інституту біології південних морів **Валерій ЄРЕМЕЄВ**, постійний передплатник «Голосу України», нашому кореспондентові Світлані Калиновській відповів так:*

— У 133-річній історії інституту 2004 рік був досить успішним. Про це свідчать численні найцікавіші результати досліджень з цілої низки базисних наукових напрямів. Найзначиміші, на мій погляд, нові експериментальні дані одержала доктор наук Неля Геннадіївна Сергеєва. Вони підтверджують розроблену нею таки концепцію про розподіл життя у глибинах Чорного моря. Виявлення в зоні так званого сірководневого зараження невідомих для науки гідробіонтів є серйозним доказом наявності просунутих форм життя в анаеробних умовах цього унікального басейну.

Вражаючий цикл досліджень було виконано і представниками відомої в країні й у світі радіоекологічної школи академіка Полікарпова. Відкриття ними (ще в 1989 р.) явища інтенсивного газового розвантаження стало потужним стимулом для організації вітчизняними і зарубіжними дослідниками численних спеціалізованих експедицій в акваторії Чорного моря.

Цьогоріч учені Інституту біології південних морів брали участь у чотирьох наукових рейсах на суднах «Професор Водяницький» (Україна) і «Посейдон» (Німеччина). Вони вивчали середовищеутворювальну роль та екологічні наслідки інтенсивних струменевих метанових газовиділень на дні Чорного моря. Проводилася також оцінка потужності і складу газових сипів як однієї з пошукових ознак наявності покладів газогідратів — перспективної паливної копалини. Розвідка і промислове її освоєння може в недалекому майбутньому істотно змінити на краще можливості використання енергетичного і, зокрема, чорноморського метаногідратного потенціалу України. Добре, якби вже наступного, 2005 року.

Новий рік зустріли з оптимізмом, але не чекаємо жодних чудес. Розвиток сучасної науки неможливий без солідних цільових інвестицій, а для цього потрібні політична й соціальна стабільність, загальнонародна злагода і стійкий прогрес в економіці. Ми цілком переконані — морський вектор під час визначення ключових, критично важливих позицій національної політики України буде одним із її найважливіших пріоритетів. Для тих, хто нікуди не пливе, просто не буває попутного вітру. Для практичної реалізації розроблених у загальному вигляді принципів стійкого використання морського середовища та його ресурсів потрібна буде нова якість знань і наукової інформації. А Інститут біології південних морів на місці не стоїть, аби тільки було фінансування.

На знімках: Валерій Єремеєв, учені південного інституту і Антарктиду підкоряли.

■ **ДО 60-РІЧЧЯ ПЕРЕМОГИ**

Нездоланна цитадель

Так називають пацієнти кримський санаторій «Ветеран». Чому цитадель, можна зрозуміти. А нездоланна тому, що це єдина державна оздоровниця в Алушті, яка збереглася і належить Міністерству праці та соціальної політики України. Тут безплатно «ремонтують» своє здоров'я ветерани війни і праці, «афганці» та «чорнобильці» — понад п'ять тисяч сивочолих пацієнтів з усієї України щорічно. Неповторні краєвиди, настояне на пахощах лісу й моря цілюще повітря благотворно діють на дихальну й нервову системи.

За час роботи «Ветеран» оздоровив близько 100 тисяч чоловік. До унікальних природно-кліматичних факторів додається чудова лікувально-діагностична база та добре обладнаний лікувальний пляж, куди возять спеціальним автобусом.

Нинішнього сезону відремонтували дах і систему теплопостачання, придбали потужні пральні машини, холодильники, кондиціонери. З`явилася цілодобова подача гарячої води у всіх 190 спальних кімнатах і десятках кабінетів. Автономне теплопостачання дає змогу застосувати водолікування шістьма різновидами ванн і душів. У санаторії консультують лікарі дванадцяти спеціальностей. Шість років очолює колектив професіоналів лікар вищої категорії, кандидат медичних наук Микола Федоров.

— «Ветеран» — особлива оздоровниця, — розповідає головлікар. — Комплексно лікуємо людей з хронічними болячками. Працюють тут спеціально підготовлені лікарі й медсестри. Робота напружена, відповідальна, досі низькооплачувана.

Медики приймають по 50 інвалідів за день, призначають їм процедури, видають ліки, роблять операції, часто рятують пацієнтам життя. Тому й рясніють книги відгуків сердечними подяками орденоносців за полагоджене здоров'я. Ветерани молодшають на очах, легшає тягар років і житейських турбот наших натруджених, навойованих бабусь і дідусів.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Відгукніться, якщо живі

Я воював у 124-му зенітному полку малого калібру командиром розрахунку першої батареї. Відступали від Перемишлян до Сталінграда. Бачили, як люди на схід йшли. На руках — діти, на спині — важкі мішки. Як нам було соромно на це дивитися! Однак ми самі відступали.

А наступали від Сталінграда до Берліна. То була страшна війна, головне, щоб вона ніколи не повторилася. Наші діти в сорочках народилися. Вони не бачили цього горя. Цініть фронтовиків, нас дуже мало залишилося.

Я не зміг передплатити газету «Голос України», яку передплачував понад десять років. Поховав дружину, та й сам зліг. Але, якщо буду живий, обов'язково передплачу вашу газету. Дуже прошу надрукувати дороге для мене фото бойових товаришів: Іван Скоп, Ювенко, Дайнеко, Базаров, Деркач. На жаль, імен усіх згадати не можу. Дорогі мої, якщо ви живі, відгукніться.

Кузьма СУРКОВ.

пров. Станіславського, 16,
м. Жовті Води,
Дніпропетровська область.

■ **НОТАТКИ З ПРИВОДУ**

Великий ефект — не у маловідомих конкурсах,

або Чи сприятиме широкій пропаганді наукових досягнень їх обмежена популяризація?

Запрошення взяти участь в урочистостях з нагоди підбиття підсумків першого українського конкурсу на кращу науково-популярну статтю «Наука та інновації — суспільству» спочатку здивувало. Бо досі не чув про його оголошення. Та гору взяла зацікавленість.

Одразу зазначу, урочистості проходили солідно (у великому конференц-залі Національної академії наук України) і серйозно. Про доцільність конкурсу один за одним розповідали представники НАН, Міністерства науки і освіти України, кількох наукових центрів Харкова, Британської Ради в Україні та агентства «ІнформНаука. Росія».

Загалом на конкурс було надіслано 146 статей, автори 122 з них — українські, 11 — зарубіжні. Три автори назвали себе в анкетах вченими-журналістами. Ще такі цікаві цифри: автори 19 праць — журналісти, 90 — наукові працівники. Тут нашому братові є над чим замислитися. Російською мовою було написано 101 статтю, українською — 38, англійською — 7.

І ось підсумки. Спочатку кільком авторам вручили заохочувальні призи. Три треті місця дісталися науковцям: Олександру Вольбачу з Криму, Оксані Зінченко з Одеси і Олександру Чувуріну з Харкова. Два других — киянкам. Журналістці Тетяні Галковській та Ірині Осиповій, котра тимчасово не працює. А перший приз — 5000 гривень і пам'ятний бронзовий знак — своєрідний «Оскар» наукової журналістики — виборола журналістка з Харкова Валентина Гаташ. За статтю «Український бренд на світовому ринку «Ні-Тесk». У ній йдеться про новинку харківських фахівців, яка нібито застосовується в багатьох зарубіжних проектах, у тому числі «з виловлення нейтрино і контролю радіаційних матеріалів на кордонах держав».

Переможців вітали щиро і сердечно. На завершення церемонії показали унікальний дослідницький фільм про підводний світ Антарктиди. Все було чудово організовано й проведено. Проте у мене особисто без відповіді залишилося кілька запитань.

Приміром, такі. Коли і де було оголошено про конкурс, який стартував нібито у травні нинішнього року? Про це не повідомлялося. Чому серед організаторів конкурсу і засновників призів переважно харківські наукові заклади, агентство «ІнформНаука. Росія», російські журнали «Что нового в науке и технике», «Химия и жизнь»? Чому кращі статті, що надійшли на конкурс, вирішено опублікувати лише у «Всеукраїнській технічній газеті» Державного комітету України з нагляду за охороною праці, яку видають у Луганську? Складається враження, що цей конкурс відомчий, якийсь харківсько-іноземний. А певні наукові заклади Національної академії наук України були формально залучені до його організаторів.

Лунало запевнення: такі конкурси надалі проводитимуть щороку. Вони мають сприяти поліпшенню поширення наукових знань серед широкого загалу та прискорення впровадження у практику новітніх досягнень науки і техніки. Але знову-таки — хто їх проводитиме, серед якого загалу авторів, які друковані видання й інші ЗМІ залучатимуть до нього?..

Отже, якщо ми справді хочемо привернути увагу громадськості до проблем вітчизняної науки, перспектив її розвитку, піднесення престижу наукової діяльності, сприяти щонайширшому впровадженню наукових розробок та інновацій в практику, то такі конкурси мають, мабуть, бути всеукраїнські, із залученням і центральних засобів масової інформації. Про них, умови їх проведення потрібно нагадувати не раз. Як це завжди робиться.

А перший конкурс «Наука та інновації — суспільству», поза сумнівом, відіграв свою надзвичайно важливу роль, його організатори заслуговують на подяку.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Київ.

…І щоб не п'яніти

Нещодавно приїхав товариш із Росії і розповів, що в них випускають якісь таблетки від сп'яніння. Чи є такі препарати в Україні?
Іван КАЗМИРЕНКО.

Дніпродзержинськ Дніпропетровської області.

Препарат, над яким колись працювали вчені з КДБ — таблетки, що запобігають сп'янінню, — в Росії і справді випускають серійно. Але, як повідомили в Міністерстві охорони здоров'я України, в Україні зареєстровано препарати лише посталкогольної дії, що знімають похмільний синдром. Є також препарати, що усувають алкогольний запах.

Землетрус як явище

Років зо два тому у пресі згадувалася інформація про те, начебто до нашої столиці може докотитися сильний землетрус з Румунії. І ось порівняно недавно це сталося. Розкажіть про це докладніше.
Лариса ФЕДОРЧУК.

Київ.

Розповідає заступник директора Інституту геофізики Національної академії наук України Олександр КЕНДЗЕРА:

— Сильні підкорові землетруси в зоні Вранча (Румунія), які можна відчути на всій території України, зокрема й у столиці, насправді відбуваються регулярно. Період їх повторюваності — від 11 до 27 років. А останні сильні землетруси були в 1940, 1977, 1986 і 1990 роках.

27 жовтня 2004 року в 20 годин 34 хвилини 32.9 секунди за Гринвічем у зоні Вранча стався землетрус з моментною магнітудою Mw=6. Ця подія була менша, порівняно із зазначеними вище, але багато мешканців Києва, що проживають у квартирах висотних будинків (особливо на верхніх поверхах), добре відчули його.

Максимальна подія, яка може статися в зоні Вранча, оцінюється румунськими сейсмологами як подія з Mw=7,8. За такого землетрусу в Києві на ґрунтах 2-ї категорії, за сейсмічними властивостями, можуть спостерігатися сейсмічні двигтіння інтенсивністю 6 балів за 12-бальною шкалою MSK-64. Такі двигтіння не можуть пошкодити житлові будинки в Києві за умови, що вони побудовані й утримуються з урахуванням нормативних вимог.

Водночас слід зазначити, що на ґрунтах 3-ї категорії, на схилах і в місцях, де можуть виникнути резонансні ефекти, сейсмічне двигтіння може посилюватися на 1 бал.

Дивіденди і податок

Я акціонер двох товариств. Нещодавно в них відбулися збори за підсумками роботи 2003 року. В одному з акціонерних товариств мені виплатили дивіденди й утримали податок 13%, у другому — податок не стягували. Чи підлягають оподаткуванню дивіденди за 2003 рік і якими законами це регулюється?
Сергій ІЛЬЇН.

Харків.

Відповідає заступник голови Державної податкової адміністрації України Валентина МОСКАЛЕНКО:

— Згідно з п.22.6 ст.22 Закону України від 22.05.2003 №889-IV «Про податок з доходів фізичних осіб» доходи, отримані на користь платників податку за податкові періоди до 1 січня 2004 року, оподатковуються за правилами, чинними на момент такого нарахування, незалежно від строків їх фактичної виплати, але не пізніше 1 січня 2005 року.

У 2003 році оподаткування дивідендів, нарахованих громадянам, здійснювалося за правилами, встановленими Декретом Кабінету Міністрів України від 26.12.1992 №13-92 «Про прибутковий податок з громадян». Зокрема, пп. «т» п.1 ст.5 Декрету визначено, що суми дивідендів, які були оподатковані під час їх виплат відповідно до Закону України від 22.05.1997 №283/97-ВР «Про оподаткування прибутку підприємств» (зі змінами та доповненнями), не включалися до сукупного оподаткування доходу громадян, тобто не оподатковувалися.

Отже, якщо під час виплати у 2004 році дивідендів, нарахованих платникові податку за підсумками роботи за 2003 рік, дотримано умов в пп. «т.» п.1 ст. 5 Декрету, то такі суми доходу на підставі п.22.6 ст.22 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» не підлягають оподаткуванню податком з доходів фізичних осіб.

Росте нога, змінюються стандарти

Усе життя носила взуття 38 розміру. А тепер у магазинах купую все майже на два розміри більше. Це в мене нога «виросла» чи змінилися стандарти?
Вероніка БОЙЧУН.

Запоріжжя.

Відповідає провідний спеціаліст Державного комітету з питань технічного регулювання та споживчої політики Володимир РЕКОВЕЦЬ:

— Відповідно до вимог нормативних документів для зручності виміру стопи є дві системи: метрична (вимір за довжиною стопи) та штихмасова (вимір за довжиною устілки), які доповнюють одна одну.

Копили (колодки) для виробництва взуття в Україні поки що виготовляють за міждержавними стандартами країн СНД, які відрізняються від стандартів країн європейської співдружності, як правило, на два розміри. У разі прийняття Україною стандартів Європейського союзу взуття виготовлятиметься за єдиними стандартами, і згадані у листі читачки розбіжності щодо розміру не виникатимуть.

Якщо зіпсували річ

Моя подруга здала в хімчистку дублянку, а коли прийшла її забирати — жахнулася. Хутро було зіпсоване, а верх — начебто в якихось плямах. Співробітники хімчистки повернули моїй подрузі дублянку і сказали, що «дешевки» хімічній обробці не підлягають. Що в цій ситуації робити моїй подрузі?
Вікторія МОСКАЛЕНКО.

Київ.

Відповідає заступник начальника управління споживчої політики та контролю послуг Держспоживстандарту України Іван КОЖУРА:

— Відповідно до пункту 3 статті 15 Закону України «Про захист прав споживачів» у разі виявлення недоліків у виконаній роботі (наданій послузі) споживач має право за своїм вибором вимагати:

— безоплатного усунення недоліків у виконаній роботі (наданій послузі);

— відповідного зменшення ціни виконаної роботи (наданої послуги);

— безоплатного виготовлення іншої речі з такого само матеріалу і такої ж якості чи повторного виконання роботи;

— відшкодування завданих йому збитків з усуненням недоліків виконаної роботи (наданої послуги) своїми силами чи із залученням третьої особи.

Зазначені вимоги підлягають задоволенню у разі виявлення недоліків під час приймання виконаної роботи (наданої послуги) або під час її виконання (надання), а в разі неможливості виявлення недоліків під час приймання виконаної роботи — протягом гарантійного чи іншого терміну, встановленого договором, чи протягом шести місяців з дня прийняття виконаної роботи в разі відсутності гарантійного чи іншого терміну, встановленого договором.

З огляду на ці права вашій подрузі потрібно звернутися з письмовою заявою з однією з вищезазначених вимог до суб'єкта господарської діяльності, який надав послуги з хімічної чистки одягу.

Якщо суб'єкт господарської діяльності відмовить у задоволенні вимог споживача, він має право звернутися по захист своїх прав до територіального органу у справах захисту прав споживачів та суду.

Чи виліковний кліщ?

Нещодавно була на прийомі в окуліста. У мене висмикнули вію, а після обстеження виявили кліща. Сказали, що він невиліковний і житиме в організмі постійно. Чи це правда? Маю маленьку дитину, чи не перейде він до неї?
Світлана КАЛІНІНА.

Одеса.

Відповідає завідувач Науково-практичного центру лазерних методів лікування ока Київської клінічної офтальмологічної лікарні «Центр мікрохірургії ока» Святослав СУК:

— Насправді цей кліщ є у багатьох людей. Іноді він спричиняє захворювання, яке потребує лікування. У даному разі потрібно з'ясувати причини звернення Світлани до окуліста. Якщо вони зумовлені життєдіяльністю кліща, то їй треба пройти курс спеціального лікування. Практично кліщ виліковний. А щоб хвороба не перейшла до близьких, під час загострення слід дотримуватися правил індивідуальної гігієни, користуватися особистим рушником та хустинкою.

Контроль без образи

Одного разу стала свідком, як у тролейбусі контролери поглумилися з інваліда. На вимогу показати проїзний документ пасажир — чоловік з ціпком, на вигляд років п'ятдесят — показав посвідчення інваліда. Контролери сказали, що воно фальшиве й почали виштовхувати його з тролейбуса. Будь-ласка, розкажіть, до кого можна звернутися у такому разі?
Ольга ПЕТРОВА.

Київ.

Відповідає заступник начальника контролю за оплатою проїзду служби організації збору та обліку виручки КП «Київпастранс» Вікторія ГУЛЯЄВА:

— Під час перевірки квитків контролер насамперед має показати посвідчення. Запам'ятавши прізвище чи номер, зазначені в документі, незадоволений пасажир може звернутися до відділу контролю служби організації збору та обліку виручки КП «Київпастранс». Фотографії усіх наших контролерів, які працюють і які звільнилися, занесено до спеціального альбому. Навіть якщо людина запам'ятала лише обличчя кривдника, хто він, можна дізнатися вже з фото.

Отже, щоб з'ясувати непорозуміння, телефонуйте: 268-30-11 або звертайтеся письмово чи особисто: Київ-150, вул. Боженка, 127.

А інспектор ховається…

Якось інспектори ДАІ зупинили мене на заміському шосе за перевищення швидкості. Їхня машина стояла за кущами, саме звідти вони з'явилися. Чи законно це?
Михайло КОКАРЕВ.

Луганськ.

Як повідомили в Департаменті ДАІ МВС України, дії інспекторів ДАІ були законні. Є схована форма патрулювання, відповідно до якої автомобіль інспекторів ДАІ розміщується поза зоною видимості водіїв.

У будь-якому разі дотримуватися Правил дорожнього руху, і зокрема швидкісного режиму, необхідно незалежно від того, де перебувають автомобіль та інспектор ДАІ.

На сторінці використано малюнки Олексія КУСТОВСЬКОГО.

■ СВОБОДА СЛОВА

Прокуратура підтримала журналістів

Прокуратура Кіровоградської області опротестувала, як незаконні, пункти регламенту роботи виконавчого комітету Кіровоградської міської ради, в яких ідеться про обмеження доступу журналістів на засідання цього органу влади.

Конфлікт між міською владою Кіровограда і представниками мас-медіа розпочався місяць тому, коли їх перестали допускати на засідання виконкому та на наради служб і управлінь виконавчого органу. Траплялися також випадки, коли журналістів брутально виганяли із зали засідань, а також відбирали плівки з диктофонними записами. Це стало приводом для зібрання позачергової наради правління обласної організації НСЖУ, на якій було прийнято заяву про порушення права на отримання інформації. Також журналісти вимагали притягнення до кримінальної відповідальності посадових осіб, винних в умисному перешкоджанні їхній професійній діяльності.

Відповідь прокуратури журналісти розцінюють як свою першу перемогу і сповнені рішучості надалі боротися за власні права.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Черешень може і не бути

Через теплу зиму під загрозою опинився врожай кісточкових і навіть озимих

■ СУМНО, АЛЕ ФАКТ

Аномально тепла зима, коли замість завірюхи, що проймає до кісток, — мінімум снігу, калюжі з горобцями, які купаються, щодня б'є температурні рекорди. Такий «плюс» за вікном у середині січня востаннє, за запевненнями синоптиків, був 15 років тому. Радість від весняних днів серед зими затьмарюють повідомлення Гідрометеоцентру, які особливо засмутять курортників, котрі віддають перевагу літньому відпочинку в Криму: можливе різке похолодання призведе до загибелі на півдні частини врожаю кісточкових плодів.

Говорити про це є всі підстави. У Криму, відзначає начальник відділу агрометеорології Українського гідрометеоцентру Тетяна Адаменко, у всіх кісточкових почалося набрякання бруньок, а, за спостереженнями синоптиків, останніми роками дуже часті явища, коли після теплої зими настають весняні морози. Так було і торік: у перші дні квітня температура в Криму була на 5 градусів нижче, ніж у Чернігові, через що і постраждали плодові дерева.

Але зимовий «плюс» може призвести до куди більшого мінуса, ніж ціновий стрибок на черешню через її неврожай на прилавках базарів. Тепла погода стала причиною зниження зимостійкості озимих. Ослабленим у такий спосіб посівам тяжче протистояти тепер можливим несприятливим чинникам, таким як сильні морози надалі, покриття грунту крижаною кіркою і кисневе голодування рослин.

Водночас відсутність снігу на полях призводить і до зниження вологи в грунті — злаковим це також не на користь. Зазвичай за зиму гине 5—13 відсотків озимих, однак, якщо різко настануть сильні і тривалі холоди, ми можемо втратити їх половину, а то й більше. У такій ситуації інформація МінАП про те, що посівні площі озимих під врожай нинішнього року порівняно з 2004-м розширено на 0,8 мільйона гектарів, скоріше насторожує, ніж радує.

Фото з архіву Укрінформу.

Тепла погода сіє на полях країни ще одну загрозу — погіршення фітосанітарного стану сходів. Гризуни активізувалися як ніколи, а шкідливим комахам і небезпечним для рослин хвороботворним грибкам м'яка зима тільки на користь. Ще напередодні нового року багатьом сільгоспвиробникам довелося нести додаткові витрати. Так, у Херсонській області майже 211 тисяч гектарів орних земель, з них 134 тисячі — під озимими культурами виявилося заселеними мишами. Якщо гризунів не труїти — до весни за такої погоди розмножаться неймовірно. Тоді прощавайте, зернові прогнози, які поки що радують своєю щедрістю.

Валерій ДРУЖЕНКО.

■ ЦІНИ

На одну руку

Подорожчання залізорудної сировини у листопаді—грудні минулого року, яке серед іншого також негативно позначилося на фінішних показниках металургійної галузі, певною мірою стало наслідком високого попиту на неї на світовому ринку. Певною, але не вирішальною.

Ще на початку грудня минулого року металурги ставили до відома Раду національної безпеки і оборони про те, що, м'яко кажучи, своєрідні умови приватизації підприємств «Укррудпрому» закладають міну сповільненої дії — монопольний вплив на постачання руди з боку гірничо-збагачувальних комбінатів. Тоді само заступник міністра промислової політики Анатолій Федяєв скаржився, що внаслідок неузгодженого підвищення цін ВАТ «Інгулецький ГЗК», ВАТ «Північний ГЗК» і ВАТ «Суха Балка» різко скоротили обсяги виробництва «Запоріжсталь» і ММК імені Ілліча. Про праведний гнів у парламенті голови правління ВАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» ми вже писали. Тоді на деякі види залізорудної сировини ціни підскочили на 100—200 відсотків. Одному з економічних видань цей факт дав привід зробити висновок про початок цінової війни між бізнес-групами, які внаслідок приватизації «Укррудпрому» перебрали контроль за джерелами сировини, і тими, хто такої честі не удостоївся.

Питаннями ціни на ринку залізорудної сировини має зацікавитися Антимонопольний комітет і Балансова комісія, які здатні перевірити інформацію про те, що підконтрольна власнику «Інгулецького ГЗК» компанія купує у нього концентрат по 20 доларів за тонну, а перепродує тому-таки ММК імені Ілліча — за 50. І ця схема багатьом нагадує відомий «лохотрон», повірити в який закликають посередники. Як наслідок, страждають металурги від завищених цін, ГЗК — від виведеного капіталу за кордон, а не залишеного для модернізації основних фондів, міста — від недоотримання податків. Зрештою, втрачає вся країна, для якої збереження конкурентних позицій металургійної продукції є питанням національної безпеки.

Валерій ШИМКО.

■ РЕКЛАМА ТА ОГОЛОШЕННЯ

Філія Агентства з питань банкрутства в Львівській області та ліквідатор Гвоздюк Р. М., 18 лютого 2005 року о 10.00 год. проводять публічні торги з продажу майна банкрута - ТзОВ «Олянка»,
яке знаходиться за адресою: Львівська обл., м. Пустомити, вул. Глинська, 14, а саме:

1. Верстат для виготовлення черепиці - вартість 29 500 грн.; 2. Котел газовий - вартість 207 грн.; 3. Теплогенератор - вартість 1 133 грн.; 4. Аудіопрогравач - вартість 120 грн.; 5. Аудіопідсилювач - вартість 300 грн.; 6. Форми для виготовлення черепиці, 1500 шт. - вартість 7 500 грн.; 7. Етажерки для сушки черепиці, 3 шт. - вартість 750 грн.; 8. Друкарська машина Оптіма - вартість 195 грн.; 9. Телефонний апарат - вартість 25 грн. Загальна вартість: 39 730 грн. без ПДВ.

Гарантійний внесок в розмірі 5% від початкової ціни продажу та реєстраційний збір в розмірі 17,00 грн. для реєстрації учасників вноситься на рахунок Філії Агентства з питань банкрутства в Львівській області № 260028218 в ЛОД АППБ «Аваль», МФО 325570, код ЄДРПОУ - 26254583 не пізніше ніж за три календарних дні до початку проведення торгів.

Заявки на участь у аукціоні приймаються за адресою: м. Львів, вул. Тургенєва, 73, кім. 203, з 9-00 до 18-00 год. Кінцевий термін подачі заявок за три календарні дні до початку проведення торгів. Торги будуть проводитись за адресою: м. Львів, вул. Тургенєва, 73.

Додаткова інформація за тел.: (0322) 294-94-59.

Філія Агентства з питань банкрутства в Львівській області та арбітражний керуючий ЗАТ «Львівський м'ясокомбінат» п. Ящишин О. Ю. 18 лютого 2005 року проводять публічні торги з продажу майна банкрута, яке знаходиться за адресою: м. Львів, вул. Промислова, 50/52, а саме:

1. Будівля (апаратна водозабору) літ. «А-1», пл. 65, $м^2$ - вартість 5209 грн.; 2. Вбудовані приміщення (холодильник) літ. «Н», №№ 41, 43, 44, 48а, 66, 68, 72, 73,137-147, пл. 1364,4 $м^2$ — вартість 60295 грн.; 3. Будівля (бактеріальна лабораторія) літ. «А», пл. 349,8 $м^2$ - вартість 19659 грн.; 4. Будівля (хлораторна водозабору) літ. «Б-2», пл. 71,9 $м^2$ - вартість 6149 грн.; 5. Будівля (їдальні) літ. «$Б^{11}$-2», пл. 237,8 $м^2$ - вартість 12251 грн.; 6. Будівля (цех шкірзасолки) літ. «$А^{13}$ -2», пл. 209, 3 $м^2$ - вартість 11861 грн. Загальна вартість майна: 115 424 грн. у т. ч. ПДВ.

Гарантійний внесок в розмірі 5 % від початкової ціни продажу та реєстраційний збір в розмірі 17,00 грн. для реєстрації учасників вноситься на рахунок Філії Агентства з питань банкрутства в Львівській області № 260028218 в ЛОД АППБ «Аваль», МФО 325570, код ЄДРПОУ - 26254583 не пізніше ніж за три календарні дні до початку проведення торгів.

Заявки на участь у аукціоні приймаються за адресою: м. Львів, вул. Тургенєва, 73, з 9-00 до 18-00 год. Кінцевий термін подачі заявок за три календарні дні до початку проведення торгів. Торги будуть проводитись за адресою: м. Львів, вул. Тургенєва, 73.

Додаткова інформація за тел. (0322) 294-94-59.

Шановні акціонери!

На підставі статті 43 Закону України «Про господарські товариства», Статуту та рішення правління ЗАТ «Полюс» 12.01.2005 р., протокол № 11 загальні збори акціонерів призначені на 11 березня 2005 року на 15.00 год. Збори відбудуться за адресою: м. Київ, проспект Маяковського, 5-в, контактний телефон 515-25-98.

Порядок денний:

1. Про вихід із складу акціонерів (засновників) ЗАТ «Полюс», які подали заяви про вихід.
2. Звіт правління ЗАТ «Полюс» про результати господарсько-фінансової діяльності за 2004 рік. Затвердження основних напрямків діяльності та основних показників на 2005 рік.
3. Звіт ревізійної комісії. Затвердження її звіту та висновків.
4. Звіт Спостережної ради.
5. Затвердження річних результатів діяльності акціонерного товариства та балансу за 2004 рік.
6. Затвердження фондів та розподілу прибутку за 2004 рік.
7. Прийняття нової редакції Статуту товариства відповідно до вимог господарського Кодексу України та цивільного Кодексу України.
8. Довибори члена ревізійної комісії.

Реєстрація акціонерів проводитиметься за місцем проведення зборів з 14.00 до 15.00 години. При собі мати паспорт, для представників акціонерів - доручення, оформлене згідно з чинним законодавством та документ, що засвідчує особу (паспорт).

ПП «БІО-ТРЕЙД»
(код 31484051, зареєстроване Московською РДА у м. Києві 25.05.2001 р. за адресою: м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 88) повідомляє про реорганізацію шляхом приєднання до ПП «ТОП-МАРКЕТ» - Рішення № 8 від 23.12.04 р. Головою ліквідаційної комісії призначено Руденко Б. П. Претензії приймаються протягом 2-х місяців за адресою: м. Київ, вул. Серпова, 3/14, тел. 423-94-89.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 28.12.2004 р. по справі № Б 29/80/04 СК «Жданівський» (код ЄДРПОУ 03740223; 51142, Дніпропетровська область, Магдалинівський район, с. Жданівка, вул. Леніна, 1) визнано банкрутом та введена ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Талан Ростислав Григорович т. (8056) 370-74-70, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/я 158.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) ухвалою від 04.01.2005 р. порушено провадження у справі № Б 24/190/04 про визнання банкрутом ТОВ «Промспецекспорт» (49038, м. Дніпропетровськ, вул. Узвіз Каліліна, б. 1; код ЄДРПОУ 32314863, р/р 26035050500049, 26009050500071, 26008050500072, 26056050501131 у Петровському відділенні ЗАТ КБ «Приватбанк» м. Дніпропетровська, МФО 305622; р/р 26005301107 у ДФ ПУМБ, МФО 305813, р/р 2600930178346 у Нікопольському відділенні «Промінвестбанк», МФО 305534).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Талан Ростислав Григорович (ліцензія АА № 779211; т. (0562) 370-74-70, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158)

Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

Господарський суд Одеської області (650032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) ухвалою від 06.10.2004 порушив справу № 7/209-04-7512 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія «ГРИФОН» (65010, м. Одеса, вул. Матова, 18-А, п/р 260033013593 в АКБ «Фінбанк», МФО 328685, Код ЄДРПОУ 31116578).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Брикульського Валерія Тимофійовича, ліцензія серії АА № 249867 від 22.10.2001 р., що мешкає за адресою: м. Одеса, пр. Академіка Глушка, 5-В, кв.56.

Постановою господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) від 23.12.2004 р. по справі № 13/193-Б ВАТ «Плужнянське ремонтно-транспортне підприємство» (Хмельницька обл., Ізяславський р-н, с. Плужне, код 00908165) визнане банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шишкіна Сергія Вікторовича, ліцензія АА № 668307 від 16.10.2003 р. (29000, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 17/3, кв. 47).

Господарським судом Донецької області, 83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157, Постановою від 27 грудня 2004 року по справі № 5/213 Б визнано банкрутом Дочірнє підприємство «Металургбуд» ЗАТ «Донмашпобуд» (84302, м. Краматорськ, Донецької обл., вул. Почтова, б. 5, р/р 26007301511382 у філії «Відділення Промінвестбанку» у м. Краматорську, МФО 334141, ЗКПО 01236940).

Відкрита процедура ліквідації. Ліквідатором призначена Філонова М. О. (ліцензія № 630033, адреса: вул. Соціалістична, б.51, к. 62, м. Краматорськ, Донецької обл., 84301, тел. (06264)7-10-12).

Постановою Господарського суду м. Києва від 14.01.2005 р. по справі № 24/43-б ТОВ «КСТ» (код 31746137, зареєстроване Печерською РДА у м. Києві 06.12.2001 р. за адресою: м. Київ, пр-т. 40-річчя Жовтня, 120, корп. 1) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Гнатюка С. С. тел. 491-93-60.

Постановою Господарського суду м. Києва від 14.01.2005 р. по справі № 24/44-б ТОВ «Омега Трейд-2003» (код 32708087, зареєстроване Печерською РДА у м. Києві 11.12.2003 р. за адресою: м. Київ, бульв. Лесі Українки, 5 А) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Пономаренко О. А. тел. 465-96-62.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) постановою від 11.11.04 по справі № Б 40/71/04, визнав банкрутом ПСП «Шанс», ЄДРПОУ 03741412 (с. Грушевата, П'ятихатського району, Дніпропетровської обл.) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Юрин Микола Леонідович, ліц. АА № 783080 (53219, м. Нікополь Дніпропетровської обл., вул. Дружби, 6, кв. 98).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 29.12.2004 р. по справі № 23/341-б Товариство з обмеженою відповідальністю «Л. В.» (ідентифікаційний код 23704519; м. Київ, вул. Печенігівська, буд. 1/7, рах. 26006010020227 у ВАТ «ФЗАБ», МФО 322432) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сніжко Олександра Юрійовича (ліцензія Серія АА № 315460 від 24.07.2002 р.), 03127, м. Київ, пр. 40-річчя Жовтня, буд. 126, корп. 3, кв. 18.

Правління Закритого акціонерного товариства «Міжнародний науково-технічний університет»
повідомляє про скликання «03» березня 2005 року загальних зборів акціонерів о 14-00 за адресою: м. Київ, пер. Магнітогорський, 3, к.100.

Порядок денний:

1. Звіт Президента університету про результати діяльності ЗАТ «МНТУ» за підсумками 2004 фінансового року.
2. Зміна складу акціонерів.
3. Зміна назви.
4. Затвердження нової редакції статуту.
5. Відкликання та обрання членів органів управління.

На збори запрошуються акціонери ЗАТ «МНТУ» або їх уповноважені представники (на підставі довіреностей, оформлених згідно з чинним законодавством).

Ліквідатор ВАТ «Монтажне управління № 7» повторно повідомляє про продаж майна.

Місце знаходження майна: 98213, АР Крим, м. Щолкіне, Будбаза.

Склад майна: будівлі, споруди, транспортні засоби, техніка, обладнання, пристрої і інше.

Порядок продажу: конкурс.

Строк подачі заявок на участь в конкурсі - 30 календарних днів з дня опублікування оголошення.

Умови продажу: обов'язкова оплата реєстраційного внеску - 17,00 грн., організаційного внеску - 170,00 грн.; а також 10 % від запропонованої ціни придбання на розрахунковий рахунок 26001326812001 в КРУ «Приватбанк» м. Сімферополь, МФО 384436, ЗКПО 2438204572, подача заявки, долучити до заявки документ, який посвідчує повноваження представника. Переможець аукціону чи конкурсу зобов'язаний в 3-денний термін провести кінцевий розрахунок за придбане майно і заключити договір купівлі-продажу.

Заявки приймаються за адресою: 95000, АР Крим, м. Сімферополь, Головпошта, а/с 111, чи за тел. 8-(0652)-51-15-63, чи за місцем знаходження майна.

Постановою Господарського суду Донецької області від 16.12.2004 р. по справі № 15/198Б Товариство з обмеженою відповідальністю «Будматеріали» (83023, м. Донецьк, вул. Московська, буд. 36-Б, ЄДРПОУ 25337893) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура. Строк пред'явлення претензій один місяць з дня опублікування оголошення.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сірівля Людмилу Станіславівну, ліцензія № 779117, адреса: 83055, м. Донецьк, вул. Горького, 158 ТОВ «Брок-Інтрон».

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справу № 9/284 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Доброцукор» (27016, с. Липняжка Добровеличківського району Кіровоградської області, код ЄДРПОУ 31464208, МФО 323583, р/р 26003416114001 КФКБ «Приватбанк»).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Заболотного Г. В. (25006, м. Кіровоград, вул. Жадова, буд. 20, корп. 1, кв. 225, ліцензія АА № 047950).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Львівської області від 01 жовтня 2004 року, по справі № 6/259-4/200, відкрите акціонерне товариство «Красненський комбінат хлібопродуктів», за місцезнаходженням: 80560, смт. Красне, вул. Залізнична, 18, Буський р-н, Львівська обл., код за ЄДРПОУ 00952060, рах. № 26002244074006 в Буській філії Приватбанк МФО 325837, визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Романка Володимира Рудольфовича, ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 03.02.2003 р., серії АА № 484208, 80750, м. Золочів, Львівська обл., вул. Садова, 4, кв. 51.

Житомирська філія Агентства з питань банкрутства проводить аукціон з реалізації майна ВАТ «Житомирський завод хімічного волокна»

Характеристика та вартість: Лот 1. Верстат токарний СУ-500, 1984 р. в. Початкова ціна 3360,00 грн. Лот 2. Верстат довбіжний 7 А450, 1988 р. в. Початкова ціна 16800,00 грн. Лот 3. Верстат круглошліфувальний 3А 164, 1981 р. в. Початкова ціна 11760,00 грн. Лот 4. Верстат координатно-розточний 2А450, 1987 р. в. Початкова ціна 6440,00 грн. Лот 5. Верстат токарно-гвинтонарізний, 1990 р. в. Початкова ціна 3120,00 грн. Лот 6. Засувки 7 найменувань (35 шт.), кабель. Початкова ціна 12186,40 грн.

Ціни зазначені з урахуванням ПДВ.

Ознайомитись з об'єктами можна за їх місцезнаходженням: м. Житомир, вул. Промислова, 1/154. Порядок подальшого використання об'єктів визначає покупець.

Гарантійні внески - 7 % відповідно та реєстраційний збір - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260039834 в Житомирській облдирекції АППБ «Аваль», МФО 311528, одержувач - ЖФ Агентство з питань банкрутства, код 26252733.

Сплата внесків та прийняття заяв припиняється за 3 дні до проведення аукціону. Аукціон відбудеться 22 лютого 2005 року об 11-00 за адресою м. Житомир, майдан Путятинський, 2, к. 311.

З умовами участі в аукціоні, порядком розрахунків та оформленням результатів, а також за додатковою інформацією звертатись до організатора проведення аукціону за адресою: м. Житомир, майдан Путятинський, 2, кім. 311. Тел. (0412) 34-05-22.

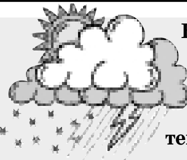
Філія Агентства з питань банкрутства в Львівській області та ліквідатор Лебіга М., 18 лютого 2005 року о 12.00 год. проводять публічні торги з продажу майна банкрута - ПП «Нектар Плюс»,
яке знаходиться за адресою: м. Львів, вул. Хмельницького, 294, а саме:

1. Фургон - С ГАЗ 5327 - вартість 7 010 грн.; 2. Оргтехніка (10 найменувань) - заг. вартість 1006 грн. Загальна вартість: 8 016 грн. без ПДВ.

Гарантійний внесок в розмірі 5% від початкової ціни продажу та реєстраційний збір в розмірі 17,00 грн. для реєстрації учасників вноситься на рахунок Філії Агентства з питань банкрутства в Львівській області № 260028218 в ЛОД АППБ «Аваль», МФО 325570, код ЄДРПОУ - 26254583 не пізніше ніж за три календарних дні до початку проведення торгів.

Заявки на участь у аукціоні приймаються за адресою: м. Львів, вул. Тургенєва, 73, кім. 203, з 9-00 до 18-00 год. Кінцевий термін подачі заявок за три календарні дні до початку проведення торгів. Торги будуть проводитись за адресою: м. Львів, вул. Тургенєва, 73.

Додаткова інформація за тел. (0322) 294-94-59.

На свято Водохреща в Україні — по-справжньому морозна без опадів погода. Температура вночі 3—8 градусів морозу, у східних областях — подекуди до 13 морозу, в Карпатах — 10—15, удень 0—5 градусів морозу, лише на півдні Криму вночі та вдень 1—6 тепла, прогнозує Український гідрометеоцентр

Олександр БАНДУРКО: «Виконавча дирекція ФФУ має певні напрацювання у справі підготовки до участі в тендері на право проведення Євро-2012»

Здобутки і невдачі

Універсіада. Інсбрук (Австрія). Всесвітні студентські зимові ігри. Вісім медалей (дві золоті та шість срібних) — такий здобуток української команди у стартові дні. Першу нагороду, й одразу золоту, до скарбнички української команди поклали біатлоністи. 20-кілометрову дистанцію виграв Олександр Біланенко. Потім «срібло» виборола Оксана Яковлєва (15 км). Другими фінішували двоборці в командному змаганні (Козлов, Дячук, Трачук). «Золоту» естафету підхопив лижник Роман Лейбюк (10 км).

У неділю наша скарбничка поповнилася ще чотирма срібними відзнаками. Біланенко фінішував другим у спринті (10 км), а його колега по «зброї» Оксана Хвостенко — на дистанції 7,5 км. «Срібними» виявилися й візерунки українських фігуристів: у спортивної пари — Юлії Голованової та Олега Войка і в Галини Маняченко (одиночне катання).

А от наші хокеїсти, на жаль, почали з поразок. Вони поступилися росіянам — 0:3, чехам — 1:2 і канадцям — 1:2.

На знімку: лижники долають дистанцію 10 км.

Льюїс повертається?..

Бокс. Екс-чемпіон світу в суперважкій вазі британець Леннокс Льюїс у листопаді нинішнього року може повернутися на професіональний ринг для повторної зустрічі з чинним чемпіоном світу за версією WBC, українцем Віталієм Кличком. Серед причин можливого повернення Льюїса називають фінансові проблеми, які пов'язані з величезними витратами на судову процесі проти Дона Кінга і потребою сплатити податки в розмірі кількох мільйонів доларів.

Успіх у гостях

Хокей. Відкритий чемпіонат Білорусі. «Німан» (Гродно) — «Сокіл» (Київ). 3:4. Сьогодні кияни грають у Бресті проти місцевого клубу.

Першого дня весни

Футбол. Виконком федерації футболу України ухвалив рішення, відповідно до якого друге коло поточного чемпіонату країни розпочнеться першого березня.

Лужний офіційно очолив «Венту»

Колишній гравець національної збірної України, київського «Динамо» та лондонського «Арсеналу» Олег Лужний офіційно став тренером клубу вищого дивізіону чемпіонату Латвії «Вента». Контракт укладено за системою «2+1». Він передбачає також, що наставник «Венти» і гратиме за свою нову команду. Асистентом пана Лужного буде ще один львів'янин — Володимир Журавчик. Тренером, котрий відповідатиме у «Венті» за селекцію, призначено відомого українського фахівця Віктора Нестеренка, який багато років працює в Латвії.

Різні старти

Москва. Міжнародний юнацький турнір пам'яті Валентина Гранаткіна. Україна—Китай. 5:2. У переможців забивали: Короєв (двічі), Скепський, Ксьондз, Іванов.

Доха (Катар). Міжнародний турнір (U-20). Україна—Норвегія. 0:1. Хоча наші футболісти і були активнішi, але скористатися цим так і не змогли. А от суперник на третій компенсованій хвилині забив переможного м'яча (Томаш Соколовський). Наступний суперник збірної України — чинний чемпіон Азії — команда Кореї.

«Вільярреал» нарощує темп

Суперник київського «Динамо» в 1/16 фіналу Кубка УЄФА іспанський «Вільярреал» продовжує радувати своїх прихильників перемогами в чемпіонаті країни. Після розгрому лідера на той час «Барселони» (3:0) футболісти з передмістя Валенсії у гостях здолали «Леванте» — 4:2 (Гвайре, 3, Форлан, 29, 60, Сена, 87 — Рівера, 46, Манчев, 71).

Вийшли в лідери

Гандбол. Чоловіча збірна України вийшла в одноосібні лідери третьої кваліфікаційної групи чемпіонату Європи. Це сталося після її переконливої перемоги в гостях над збірною Люксембургу — 32:20.

Забракло одного влучення

Кубок кубків (жінки). «Спартак» (Україна, Київ) — «Хавалсан» (Туреччина). 33:25. Переконливу перемогу здобули киянки. Але драма полягає в тому, що їм для виходу в наступне коло забракло однісінького м'яча. Річ у тім, що в першому поєдинку туркені виграли — 46:37.

Україна і Польща намірів не змінили

Упродовж трьох днів на запрошення Польської футбольної асоціації у Варшаві перебувала делегація Федерації футболу України на чолі з першим віце-президентом і виконавчим директором ФФУ Олександром Бандурком.

Мета візиту української делегації — зустріч з польськими колегами, представниками уряду та парламенту Республіки Польща. Обговорювали вони подання спільної заявки на участь у тендері за право проводити фінальну частину Євро-2012 в обох країнах. Нагадаємо, що 28 вересня 2003 року у Львові на засіданні виконкомів ФФУ та ПФА прийняли рішення про спільне проведення чемпіонату Європи.

Кореспондент «Голосу України» одразу після повернення нашої делегації запитав пана Бандурка:

— Чи не підштовхнули польську та українську сторони на зустріч у Варшаві останні заяви про свої наміри проводити Євро-2012, зокрема, у Греції, Італії?..

— Заяви згаданих країн не мали жодного впливу. Це була планова зустріч. Нам разом із партнером треба було визначитися остаточно, бо до 31 січня маємо подати заявку до УЄФА. В результаті польська та українська сторони ще раз підтвердили свій намір.

— З ким зустрічалися в польській столиці?

— Під час неофіційної зустрічі з паном Яном Чаладаєм, членом польського парламенту та головою групи з міжпарламентських зв'язків, було визнано, що уряди обох країн мають тісно співпрацювати і надати федераціям усю належну допомогу стосовно зазначеного заходу.

Про це говорили і під час зустрічі з представниками польського уряду. Яцек Ключковський, керівник групи радників прем'єр-міністра, та Вацлав Вільчинський, міністр спорту Польщі, зазначили, що проведення чемпіонату Європи з футболу є не лише суто спортивним заходом, а може надати потужного поштовху розвиткові всього господарського комплексу. Тому якнайширша підтримка цього заходу урядами обох країн вкрай важлива. Для цього 25 січня 2005 року пан Вільчинський винесе на обговорення парламенту відповідну постанову. Почнеться робота і на регіональному рівні — польський міністр запросив президента ПФА Міхала Листкевича до участі в зустрічі з маршалками воєводств, де він зможе виступити з приводу спільного проекту.

— А що робиться у нас?

— Найголовніше, що стосовно Євро-2012 підписано указ Президента і прийнято постанову Кабінету Міністрів. Окрім того, виконавча дирекція ФФУ має певні напрацювання з підготовки до участі в тендері, якими поділилася з польськими колегами. А також представила власний проект плану заходів про спільну підготовку до участі в конкурсі на право проведення Євро-2012. Нагадаю, що десять регіонів нашої країни вже висловили бажання взяти участь у підготовці і проведенні чемпіонату. Ми також налагодили контакти з фірмами, котрі готували Євро-2004 у Португалії, і маємо попередні домовленості про співпрацю.

— Зрозуміло, що конкретні кроки можливі лише за перемоги в суперечці за право проведення фінальної частини чемпіонату. Коли має відбутися тендер?

— У грудні 2006 року...

Фото Дмитра ШАПОВАЛА (прес-служба ФК «Динамо»).

Воротар національної збірної України і київського «Динамо» Олександр Шовковський на тренуванні в ОАЕ.

Замість справи — судові засідання...

Спортивна гімнастика. В Печерському суді міста Києва минулої п'ятниці мало відбутися слухання справи про нелегітимність виборів президента Української федерації гімнастики. Позивач — уже екс-президент Ігор Коробчинський. На його думку, обрання наступника, Стелли Захарової, було сфальсифіковано. До речі, сам він у залі суду не з'явився...

Як зазначила пані Захарова, рішення Коробчинського перенести «виборчі» баталії, результати яких були давно і всім відомі, до зали суду стало неприємною несподіванкою. Після її обрання колишній президент федерації заявив про свою згоду з таким ходом подій і погодився на співпрацю (як віце-президент). Та до миру, як з'ясувалося, було ой як далеко. Вже наступного дня Коробчинський «схаменувся». Зателефонувавши до Стелли Георгіївни, повідомив про судовий позов на нелегітимність її обрання.

Відомий юрист Микола Замковенко так прокоментував нашому кореспондентові ситуацію навколо УФГ:

— Відповідно до Цивільно-процесуального кодексу позов може вважатися адекватним лише в тому разі, якщо сталося порушення прав позивача. Я уважно вивчив позов пана Коробчинського і не знайшов у ньому навіть натяку на причину його невдоволення. Однак, як на мене, без вагомих підстав новому законно обраному президентові федерації Стеллі Захаровій заборонено виконувати свої прямі обов'язки... І діяльність УФГ просто законсервовано...

Попри складну ситуацію, Стелла Георгіївна не припиняє думати про майбутній процес виходу української гімнастики з кризи. Проте новообраний президент без судового вердикту поки що не має повноважень відправляти українських спортовців на міжнародні змагання, надавати на це фінанси. На жаль, немає даних про спортсменів, які нині перебувають у полі зору УФГ...

Але Стелла Захарова з оптимізмом дивиться у майбутнє: планів багато, перспективи є. Наприклад, серед перших її кроків на новій посаді — повернути наших відомих тренерів з-за кордону. Не таїна, що, приміром, американські та канадські гімнасти завойовують світовий авторитет завдяки українським наставникам...

P. S. Судове засідання було перенесено. Річ у тім, що раніше Стелла Захарова подала до Київського апеляційного суду прохання оскаржити ухвалу Печерського суду, котра забороняла їй виконувати обов'язки президента федерації. Отже, протистояння Захарова—Коробчинський триває.

P. P. S. Кілька разів ми намагалися встановити зв'язок з паном Коробчинським, щоб послухати його версію ситуації, що виникла. Та всі спроби були марні. Втім, це не позбавляє права Ігоря Олексійовича висловитися на сторінках «ГУ». Було б лише бажання.

Сторінку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ЦЬОГО ДНЯ

18 СІЧНЯ

■ 1654 р. Переяславська рада. ■ 1918 р. У Петрограді відкрились Установчі збори, демократично обраний представницький орган Росії. (Розігнані більшовиками наступного ж дня.) ■ 1920 р. Народився Іван Туркенич, один з керівників підпільної організації «Молода гвардія» в Краснодоні. ■ 1926 р. Вийшов на екрани фільм Сергія Ейзенштейна «Броненосець «Потьомкін». Вважається одним з найкращих фільмів всіх часів і народів. ■ 1942 р. Розпочалася операція радянських військ з визволення Харкова, що закінчилася трагічною їх поразкою.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ,**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р. Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955. Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн. та 2,00 грн. для підприємств і організацій — 6,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011208.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 449-81-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: *http://uamedia.visti.net/golos*